І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК THURSDAY, APRIL 18, 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK ЧЕТВЕР, 18-го КВІТНЯ 1974 No. 73. VOL. LXXXI.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ НАДЗВИЧАЙНЕ ЗАСІДАННЯ, ВСТАНОВИВ СКЛАД КОНВЕНЦІЙНИХ КОМІСІЙ

Джерзі Сити. — Минулої п'ятниці, 12-го квітня тут, у нових приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу відбулося передбачене статутом надзвичайне засідання Головного Екзекутивного Комітету для встановлення складу конвенційних Верифікаційної, Статутової і Фінансової комісій. Інші комісії вибирає Конвенція. В цих надзвичайних нарадах взяли участь усі екзекутивні урядовці: головний предсідник Йосип Лисогір, який проводив нарадами, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир мґр Уляна Дячук, як також ред. Антін Драган та асистент керівника Організаційного відділу Степан Гавриш, ці два останні без участи в голосуванні. У виборі комісій узгляднено насамперед кандидатів, що їх зголошено, мавши на увазі постанову статуту, що до тієї самої комісії може входити тільки один делеґат з того самого стейту. Після встановлення списків делеґатів голосування над ними було таємне бальотами. Список так обраних членів поодиноких комісій поданий урядово на іншому місці.

Після вибору комісій обмірковано програму Конвенції та конвенційних імпрез, основні інформації про які будуть подані в черговому числі „Свободи".

ДИСИДЕНТИ АПЕЛЮЮТЬ В СПРАВІ ХВОРОГО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Москва, — Аґенство Ройтер опублікувало 16-го квітня інформацію з Москви про те, що вчена - мовознавець Тетяна Ходорович та Мальва Ноївна Лянда, робітниця, видали публічні заклики в обороні історика Валентина Мороза, засудженого на 13 років ув'язнення, стан здоров'я якого підсучасну пору є дуже критичний. Дисиденти Ходорович та Лянда апелюють до громадянства виступити в обороні В. Мороза, вказуючи на те, що його здоров'я значно погіршилося. В. Мороз знаходиться далі у Владимірській тюрмі. Його арештовано в 1969 році і відтак засуджено на довголітнє ув'язнення.

Тетяна Ходорович, як інформує Ройтер, є членом Комітету оборони прав людини в СССР, що його очолює академік А. Сахаров. У своїй заяві вона стверджує, що В. Мороз приміщений в тюрмі разом з двома кримінальними злочинцями, які над ним постійно фізично знущаються, а в першу чергу не дають йому спати. Один з насланих поліцією бандитів поранив Мороза ножем у живіт. Після короткого лікування в тюремному шпиталі, В. Мороза перевезено було до Києва для дальших допитів у зв'язку з іншими арештованими. Після допитів його знову приміщено у Владимірській тюрмі.

КРИВАВЕ ЗАВОРУШЕННЯ В СОВЄТСЬКІЙ ЛІКАРНІ ДЛЯ УМОВОХВОРИХ, ОХОРОНА ПОБИЛА НА СМЕРТЬ ДВОХ ПАЦІЄНТІВ

Москва. — Газета „Ню Йорк Таймс" з 17 квітня інформує на основі даних з дисидентських кіл, що у психіятричній лікарні в Благовіщенську на Далекому Сході мали місце криваві заворушення, у висліді яких дійшло до зударів між лікарняною охороною, пацієнтами, обслугою і звичайними в'язнями, призначеними до праці у цьому психіятричному закладі. Причина заворушень — нестерпні побутові умови. Згідно з даними дисидентських кіл, як інформує газета, вже після здавлення заворушення лікарняна охорона зв'язала двох пацієнтів і побила їх на смерть. Досі влада не притягнула до відповідальности членів охорони. У повідомленні немає нічого ближче сказаного про особовий склад пацієнтів цієї психіятричної лікарні, хоч, як відзначає газета, совєтські чинники приміщують у психіятричних закладах цілком здорових психічно дисидентів. Можна припускати, що власне це й було фактичною причиною заворушень і що закатовані пацієнти власне належали до групи дисидентів.

Анатолій Радиґін виступатиме з доповідями в українських громадах

Ню Йорк (В. Л.) — Анатолій Радиґін, жидівський поет, бувший капітан морської фльоти СССР, який прибув з Ізраїлю до ЗСА на запрошення Української Делеґації АБН і який взяв участь в Конференції Світової Анти-Комуністичної Ліґи (ВАКЛ), яка, як відомо, відбула свої наради у Вашинґтоні в днях від 8-13 квітня ц. р., виступить в українських громадах з політичними доповідями. Використовуючи свій побут в Америці, А. Радиґін погодився дати кілька виступів у більших скупченнях українців. Він, перебуваючи 8 років у Владимірській тюрмі і 3 роки в Мордовських концтаборах(він же автор спогадів про Мордовські концтабори) — прибув в 1973 р. з СССР до Ізраїлю. В тюрмах і на засланні А. Радиґін ділив долю з багатьма нашими політичними в'язнями, як: Валентин Мороз, Святослав Караванський, Катруся Зарицька, сл. п. Михайло Сорока, Юрій Шухевич, Дарія Гусак, Зенон Красівський та інші, члени ОУН та бійці і командири УПА.

З нагоди його пубуту в ЗСА, Організації Українського Визвольного Фронту влаштовують йому публічні виступи в громадах Ню Йорку, Філядельфії, Пассейку, Чикаґо, Детройті, Клівленді, Боффало й інших місцевостях.

Анатолій Радиґін володіє добре українською мовою і говоритиме по українськи на тему: „Зустрічі з українськими політичними в'язнями і мої взаємовідносини з ними".

Можна сподіватися, що українське громадянство тепло зустріне гостя з Ізраїлю, що привіз нам відомості про тяжкі переживання українських в'язнів і страждання українського народу.

ПРОГРАМА

28-ОЇ ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбудеться в

Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa.
City Avenue & Monument Road

починаючи

від ПОНЕДІЛКА, 20-го ТРАВНЯ 1974 року

1. Відкриття Конвенції;
2. Звідомлення Верифікаційної Комісії;
3. Вибір:
   а) Конвенційної Президії в складі голови, двох заступників та двох секретарів,
   б) Виборчої Комісії в складі 11 членів,
   в) Комісії Просьб у складі 5 членів:
4. Покликання Пресової Комісії;
5. Звідомлення членів Головного Екзекутивного Комітету:
   Головного предсідника Йосипа Лисогора,
   Заступника головного предсідника проф. Івана Телюка,
   Заступника головного предсідника на Канаду сен. Павла Юзика,
   Заступниці головного предсідника Марії Душник,
   Заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана,
   Головного секретаря д-ра Ярослава Падоха,
   Головного касира мґр Уляни М. Дячук;
6. Звідомлення Головної Контрольної Комісії та її членів:
   мґра Івана Геврика,
   мґра Івана Винника,
   д-ра Богдана Гнатюка,
   д-ра Івана Скальчука,
   д-ра Михайла Данилюка;
7. Звідомлення членів Головної Ради:
   Василя Дідюка,
   Степана Гавриша,
   проф. Тараса Шмаґали,
   д-ра Богдана Футея,
   інж. Анатолія Дорошенка,
   Анни Гарас,
   Дмитра Попадинця,
   Тараса Шпікули,
   д-ра Анни Чопик,
   Володимира Запаранюка,
   мґра Мирона Куропася,
   інж. Мирослава Кальби,
   Євгена Репети,
   Андрія Джули;
8. Звідомлення головного редактора органу УНСоюзу „Свобода" — Антона Драгана;
9. Дискусія над звідомленням та їх прийняття;
10. Звідомлення Статутової Комісії; дискусія та ухвали;
11. Визначення висоти запорук і платень платних членів Екзекутивного Комітету;
12. Вибір Головного Уряду УНСоюзу:
13. Звідомлення Комісії Просьб; дискусія та ухвали;
14. Внесення і ухвали для добра організації;
15. Різні справи;
16. Закриття Конвенції.

Наради почнуться точно в 9-ій годині ранку, 20-го травня 1974 р. Реєстрація делеґатів в неділю, 19-го травня, від год. 12.00 полудня до 10.00 години вечора, та в понеділок, 20-го травня, від год. 7.00 ранку.

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ:

Йосип ЛИСОГІР
головний предсідник

Іван ТЕЛЮК
заступник гол. предсідника

Володимир СОХАН
заступник гол. предсідника
і рекордовий секретар

сен. Павло ЮЗИК
заступник гол. предсідника
на Канаду

Ярослав ПАДОХ
головний секретар

Марія ДУШНИК
заступниця гол. предсідника

Уляна М. ДЯЧУК
головний касир

В НЕДІЛЮ, 19-го травня, напередодні Конвенції, о год. 2.00 по полудні у великій балевій залі Маріотт Мотор Готелю відбудеться ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ з пописом найкращих танцювальних ансамблів Америки і Канади.

В СЕРЕДУ, 22-го травня, в пополудневих годинах прогулянки автобусами: 1) до нового будинку УНСоюзу в Джерзі Сити, 2) до українських установ та історичних пам'яток Філядельфії.

В ЧЕТВЕР, 23-го травня, о год. 7.00 вечором у великій балевій залі Маріотт Мотор Готелю КОНВЕНЦІЙНИЙ БЕНКЕТ для делеґатів та гостей.

КОНВЕНЦІЙНІ КОМІСІЇ

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу на своєму спеціяльному засіданні дня 12-го квітня 1974 року призначив, згідно з постановою 16-ої статті статуту УНС, наступних делеґатів до Конвенційних Комісій:

ВЕРИФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ:

1 Текля Мороз, 465-ий Відділ, Монтреаль, Квебек
2 Роман Татарський, 94-ий Відділ, Детройт, Мич.
3 Михаїл Семків, 379-ий Відділ, Чикаго, Ілл.
4 Карло Кобіто, 121-ий Відділ, Ром, Н. Й.
5 Володимир Рефт, 120-ий Відділ, Аліквіппа, Па.

СТАТУТОВА КОМІСІЯ:

1 Інж. Іван Ващук, 292-ий Відділ, Детройт, Мич.
2 Геновефа Жеребняк, 180-ий Відділ, Акрон, Огайо
3 Юліян Баранюк, 371-ий Відділ, Нюарк, Н. Дж.
4 Василь Романишин, 254-ий Відділ, Ню Брітен, Конн.
5 Микола Андрухів, 471-ий Відділ, Монтреаль, Квебек

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ:

1 Марія Шпікула, 221-ий Відділ, Чикаґо, Ілл.
2 Петро Дяків, 427-ий Відділ, Сент Кетринс, Онт.
3 Інж. Іван Скіра, 153-ийВідділ, Філядельфія, Па.
4 Д-р Іван Серант, 86-ий Відділ, Ню Йорк, Н. Й.
5 Іван Малко, 320-ий Відділ, Балтимор, Мериленд.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС ЗАКІНЧИЛА ПЕРЕВІРКУ, ВІДБУЛА СПІЛЬНІ НАРАДИ З ЕКЗЕКУТИВОЮ

Головна Контрольна Комісія УНС під час цьогорічної перевірки. На фото (зліва): д-р Михайло Данилюк, дир. Іван Винник, мґр Іван Геврик, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук

Джерзі Сити. — Минулої п'ятниці, 12-го квітня, Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу закінчила свою передбачену статутом річну і цим разом передконвенційну перевірку майна, діловодства та організаційного стану цієї великої установи і на закінчення перевірки відбула спільні наради з Головним Екзекутивним Комітетом, інформуючи коротко про вислід перевірки, точний звіт з якої буде пред'явлений найближчій 28-ій Конвенції УНС, що має відбутися у Філядельфії в тижні від 20-го травня ц. р. Перевірку переводили головні контролери: мґр Іван Геврик з Вінніпеґу, дир. Іван Винник з Ню Йорку, проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук з Філядельфії та д-р Михайло Данилюк з Міннеаполісу. Під час спільних нарад з головним Екзекутивним Комітетом, якими проводив голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик, після того, як усіх на цих спільних нарадах привітав головний предсідник Йосип Лисогір, обмірковано спільно також деякі імпрези, що їх заплянововано з нагоди Конвенції у Філядельфії.

Завваги головних контролерів започаткував дир. Іван Винник, який переводив перевірку фінансового відділу. Звіт з цієї перевірки буде включений до загального конвенційного звіту Контрольної Комісії та охоплюватиме фінансовий стан УНСоюзу за минулий рік, як і за останні чотири роки від попередньої конвенції в 1970-му році. Конвенційні рекомендації Контрольної Комісії включатимуть такі справи, як новозбудований хмаросяг УНС, кошт Конвенції та можливості його зменшення, перевірка інвестиції для збільшення прибутків з них, збільшування резерв і подібне.

Проф. д-р Богдан Гнатюк інформував про переведену ним перевірку Союзівки, оселі УНС біля Керґонксону, порівнюючи прибутки і видатки минулого року з такими в попередніх роках. Звернув окрему увагу на постійне поліпшування та вдосконалювання устаткувань Союзівки, що дуже позитивно віддзеркалене також в її зовнішньому вигляді. Контрольна Комісія матиме ряд рекомендацій, включно щодо реорганізації ведених на Союзівці під час вакацій курсів українознавства.

Д-р Іван Скальчук перевіряв секретарят та організаційний відділ, ствердивши на початку, що получення цих двох відділів, секретаріяту і організаційного, не можна вважати за корисне для праці цих двох відділів. Подавши загальний огляд організаційного розвитку та деяку його аналізу, д-р Скальчук заповів ряд рекомендацій в цій справі на найближчій Конвенції.

Д-р Михайло Данилюк переводив перевірку Видавництва, попередивши її раніше дома ознайомленнями з різними доставленими йому циферними даними та інформаціями. Його перевірка охоплювала всі ділянки Видавництва: редакцію, адміністрацію, друкарню та експедицію, як і продовжувані заходи для переносу В-ва до нових приміщень та ряду технічних змін.

Мґр. Іван Геврик перевіряв Рекордовий відділ, як також гіпотечні позички та спізнені розрахунки Відділів.

Після загальних завваг головних контролерів щодо перевірки, вони мали ще деякі запити до головних екзекутивних урядовців і після відповідей ці спільні наради закінчено.

На закінчення своєї перевірки та спільних нарад з головними екзекутивними урядовцями, Головна Контрольна Комісія схвалила окреме Звернення, текст якого буде проголошений в черговому числі „Свободи".

СССР НЕ ДОПУСКАЄ ДО ПОГОДЖЕННЯ

Москва. — Тут закінчилися 16-го квітня п'ятиденні наради совєтських лідерів з сирійським президентом Гафезом аль-Ассадом, які мали за завдання допровадити до узгіднення позицій між СССР та Сирією в справі переговорів про перемир'я між Сирією та Ізраїлем і участи Сирії в женевській мирній конференції. Крім того, президент Ассад мав за завдання забезпечитися потрібною військовою совєтською допомогою. З опублікованого спільного совєтсько-сирійського комунікату виразно видно, що СССР вирішив дати Сирії максимальну військову допомогу для продовжування війни з Ізраїлем, мовляв, Сирія „має неоспориме право на стосування всіх заходів, щоб звільнити окуповані території". В комунікаті говориться також про те, що СССР має приймати активну і безпосередню участь у всіх етапах мирних переговорів і має мати голос при остаточному вирішенню питання миру на Близькому Сході.

Про те, що СССР використовує Сирію для закріплення своїх позицій на Близькому Сході, головно після того, як між Єгиптом та Ізраїлем дійшло з допомогою ЗСА до початкового узгіднення спірних проблем, засвідчує посилена совєтська дипломатична активність на Близькому Сході і постачання Сирії військовою допомогою. Совєтська преса не перестає обвинувачувати Ізраїль у нарушуванні миру на Близькому Сході, зокрема в районі Голянських висот, де упродовж останнього місяця не перериваються збройні сутички. За інформаціями з Бейруту, СССР погодився доставити Сирії неозначене число винищувачів типу МИГ-25. Частину того типу військових літаків СССР вже доставив до Сирії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda". P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Найбільше зібрання

На перший погляд могло б здаватися, що правильнішим окресленням зібрання, про яке мова, було б найважливіше зібрання. Проте, воно характеризувало б тільки одну прикмету, але, мавши на увазі всі його прикмети, воно таки справді найбільше і найважливіше, зокрема коли мова про його репрезентацію та далекосяглість його рішень і ухвал. Мова бо про чергову Звичайну Конвенцію Українського Народного Союзу, яка вже двадцятивосьмий раз у вісімдесятилітній історії існування, праці і розвитку цієї нашої найстаршої і найбільшої установи у вільному світі збереться на свої наради з кінцем травня цього року.

Усі дотеперішні Конвенції УНСоюзу в більшій чи меншій мірі позначували етапи розвитку не тільки самого УНСоюзу, але й нашої громади в Новому Світі. Перша Конвенція цієї установи вісімдесят років тому започаткувала громадсько - народну організацію українських поселенців у ЗСА і Канаді, а дальші Конвенції визначували напрямні і форми цієї організації та її активність. Для прикладу згадати б тільки, що організацію нашої громадської надбудови, теперішнього Українського Конгресового Комітету Америки і його першого попередника, Української Народної Ради і опісля Федерації здійснено при рішальній поставі власне УНСоюзу та його Десятої Конвенції в Боффало в 1914-му році. Відомою правдою є — щоб згадати інший приклад — що здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні всією громадою здійснено згідно з рішенням 24-ої Конвенції УНСоюзу в Клівленді в 1958-му році. Кожна із дотеперішніх 27ох Конвенцій УНСоюзу мала посередній чи безпосередній вплив на якусь нову акцію, новий почин, що сьогодні становлять межові стовпи історії нашого поселення в Новому Світі.

Недалека вже 28-ма Конвенція має більші можливості і — треба підкреслити — більші завдання, ніж будь - яка з попередніх. Поперше — проголошені на іншому місці в цьому числі конвенційні делегати репрезентуватимуть в кожному відношенні найбільшу силу: кругло 90,000 членів і 29 мільйонів долярів майна. Кожне їхнє рішення заважить на дальшому розвитку, як самого УНСоюзу, так і всієї нашої громади. І це повинні мати на увазі та про це пам'ятати на Конвенції обрані народом членами конвенційні делегати. Вони бо таки справді будуть активними учасниками найбільшого і найважливішого зібрання.

Мужній голос Сахарова

Совєтське російське політичне керівництво знайшлося в обличчі чергового і дуже різкого виклику — цим разом з боку відомого вченого і члена Академії Наук СССР, „батька" совєтської ядрової бомби — Андрея Сахарова, провідного речника дисидентського руху в СССР. Хоч найновіша публічна декларація А. Сахарова була подумана як своєрідна відповідь на „Лист вождям Совєтського Союзу" А. Солженіцина, то за своїм змістом вона також спрямована безпосередньо до уваги цих самих „вождів Совєтського Союзу", але у формі політично виразнішій, стислішій та раціональнішій, порівняно з декларацією Солженіцина. Немає сумніву, що цією своєю декларацією А. Сахаров поставив себе на чоло ідейного спрямування серед совєтських російських дисидентів, які політично і програмово стоять на інших від Солженіцина і його прихильників позиціях.

Дискусія між А. Сахаровим і А. Солженіциним — це якоюсь мірою відновлення відомого спору на тему шляхів і духовного розвитку Росії — т. зв. західників із слов'янофілами. В той час, коли А. Солженіцин ідейно нав'язує до слов'янофілів з їхньою навіть ненавистю до Заходу і західнього світу ідей, в першій мірі до ідей демократії і свободи людини, та А. Сахаров є виразним „західником", для якого майбутнє Росії є у найтіснішому пов'язанні з Заходом, у співпраці та ідейно - культурному обміні, постійному взаємозбагачуванні. Відповідно до цього і є його програма демократизації та демілітаризації Совєтського Союзу, привернення політичних, громадянських, економічних та культурних прав і свобід для всіх без винятку громадян цієї нині рабовласницької імперії.

Більше того, А. Сахаров, як переконаний речник і оборонець свобід і основних прав людини та народів, робить дуже конкретні практичні висновки із такої своєї політичної філософії, пропонуючи ніщо інше, як фактичний кінець російської імперії і звільнення з-під московської „опіки" не тільки народів Східньої Европи, тобто нинішніх совєтських сателітів, як цього вимагає також А. Солженіцин, але всіх совєтських національних республік, про що А. Солженіцин говорить дуже невиразно. Послідовно, А. Сахаров осуджує „великоросійський націоналізм і патріотизм" Солженіцина, вважаючи, що на базі великоросійського націоналізму не можна надіятися на справді вільне майбутнє російського народу.

З цього погляду програма А. Сахарова заслуговує на окрему увагу, бо, враховуючи його особистий авторитет і його мужню поставу упродовж довгих років на пості оборонця прав і гідности людини в умовах тоталітарного режиму, його погляди і пропозиції безумовно матимуть вплив на формування політичного мислення росіян в СССР, зокрема, коли йдеться про їхнє відношення до поневолених Москвою не-російських народів.

Погіршилися відносини між Португалією і Ватиканом

Ватикан. — Тут інформують, що португальський уряд усунув з португальської колонії Мозамбік в Африці єпископа Мануеля Вієйра Пінто та групу одинадцяти католицьких місіонарів за те, що вони, мовляв, давали підтримку Мозамбікському визвольному рухові. Ватиканські офіційні кола висловили своє незадоволення з такого стану, рахуючися з цим, що того роду поступок португальського уряду зменшить можливості для місійної праці у цій частині Африки. Єпископ Пінто разом з дев'яти місіонарами прибув до Лісбони і висловив бажання поїхати до Риму, але португальський уряд заборонив йому виїздити з Португалії. Усунення єпископа і місіонарів з Мозамбік відбулося насильним порядком з допомогою поліції, яка ескортувала всіх депортованих на аеропорт для відправи до Португалії.

Леонід Полтава

ШПИГУНОМАНІЯ

В СССР із повним розмахом готуються до зустрічі, як там говорять, із „зеленими туристами", себто такими, які привозять доляри, головно з Америки й Канади.

Підготова відбувається у двох плянах: господарському й психологічному. Заки робітники чистять і миють готелі, поліпшують санітарно - гігієнічні умови в місцях відвідувань туристами, навіть прокладають нові й кращі шляхи, зокрема на півдні України і в Криму, — КҐБ кинуло на вулиці й площі десятки тисяч так зв. дружинників. Вони в цивільному, переважно молоді, з комсомольськими квитками. Головні завдання дружинників: поборювати місцеву спекуляцію, знешкідлювати чужі впливи на населення, відгороджувати совєтських громадян від зелених туристів, а в крайніх випадках — заарештовувати чужинців і передавати у каґебівські млини.

Цього місяця в СССР триває посилена кампанія підготови населення для зустрічі з закордонними відвідувачами, тим і зумисне посилюється ш п и г уноманія. „Ню Йорк Пост" з 3-го квітня інформував, що керівника туристичної американської групи, професора Гарварду Александра Ліпсона КҐБ назвало „аґентом" - розвідчиком, який мав би збирати „якнайбільше антикомуністичних матеріялів". Тому професорові російської мови довелося залишити СССР. Московська газета „Сельская жізнь" повідомляла про викинення за межі СССР випускника Пенсильванійського університету Г. Ріґга, бо він, „прибувши в нашу країну як турист, почав розповсюджувати антисовєтську літературу, збирати тенденційні матеріяли" і взагалі „займався шпигунською діяльністю, за що Ріґга й видворено з СССР".

Кожної весни — те саме: КҐБ вихоплює кількох осіб з закордонних туристичних груп і підшиває їм всілякі злочини. Робиться це, головно, для з а л якування своїх власних підданих.

Як реаґують совєтські громадяни? Є цілковито залякані всім, що нині діється в СССР; є відважніші, які охоче йдуть на розмови з туристами (в Одесі чимало молоді говорить по-англійському), і є такі, що шукають нагоди щось продати і щось купити чи обміняти зі закордонцями. Не дивно, коли звичайна сорочка за 7 дол. у Америці йде на ринку в СССР за 75-100 рублів. Американський кореспондент розповів про квітневий випадок у Москві: щоб переїхати таксівкою з готелю „Росія" до готелю „Україна", треба було заплатити 1 руб. і 30 копійок, але старший шофер - таксівкар попрохав замість грошей дати йому жувальної ґуми. Діставши, замість грошей малий пакуночок такої ґуми, шофер не знав, як дякувати та видимо був щасливий. Довкола готелів, на вокзалах, на л е т о вищах ґовпляться переважно молоді люди й діти, які пропонують туристам різний непотріб, званий в СССР „снашкі", в обмін за олівці, ґуму, шкарпетки, взагалі будь-що, бо все знайде вигідний збут на червоному чорному ринку. Дружинники розганяють групи цікавих; бо, як писала газета „Московський комсомолець" з цього місяця, „така торгівля чи обмін принижують престиж нашої великої батьківщини в очах тих, які ставлять перші кроки на нашій землі".

Молодь найбільше цікавиться а м е р иканськими платівками і стрічками для магнетофонів; деякі пропонують свої записи й цікавляться всім. Серед молоді американська ґума для жування вважається останнім шиком і криком моди. Носій речей на вокзалі в Ленінграді попрохав у американця ґуми, щоб подарувати своїм дітям. Підростки простягають туристам малі металеві шпильки, дешеві запиначі для краваток тощо — в обмін за „кау-ґумі".

Самозрозуміло, не американська ґума турбує Москву, а іншого типу обмін. Тому й вислано на вулиці маси дружинників, міліціонерів, каґебістів в уніформі і в цивільному. Поруч із замітачами, вони мають виконувати свою роботу. Це заприсяжені очі й вуха КҐБ, яких місцеві люди досить легко розпізнають і... оминають.

У Варшаві почалися наради совєтського бльоку

Варшава. — 17 квітня тут почалася триденна сесія т. зв. Політичного дорадчого комітету держав-членів Варшавського пакту з участю найвищих лідерів совєтського бльоку, включно з генеральним секретарем ЦК КПСС Л. Брежнєвим та членом Політбюра ЦК КПСС і головою Ради міністрів СССР А. Косиґіним. Совєтська делеґація на чолі з Брежнєвим прибула до Варшави вже 16 квітня. Того ж таки дня відбулася конференція між совєтськими і польськими лідерами з участю в нарадах шефа збройних сил Варшавського пакту маршала Івана Якубовського. З польського боку в нарадах взяли участь Едвард Ґєрик, шеф польської компартії, та прем'єр Польщі Пьотр Ярошевіч. Політичні наради членів Варшавського пакту відбуваються кожних два роки.

Панас Феденко

ДМИТРОВІ ЧИЖЕВСЬКОМУ НА 80-ЛІТТЯ

Мюнхен. — 4-го квітня 1974 року довершив проф. Дмитро Чижевський восьмий десяток свого життя, в повній силі творчої праці. В нашому суспільстві люди науки мало відомі. У нас переважає захоплення „революційними" і „на 150 відсотків патріотичними фразами" людей, яким твориться „культ особи". Однак, треба пам'ятати: т р и валу, непромнинаючу силу має культурна праця, вона творить основи для поступу нації і дає народові міць пережити неволю, чуже гноблення, перемагає найгірші утиски і деколи примушує й гнобителя визнати свою нижчість супроти поневоленого народу. Приклад з історії: коли римляни завоювали Грецію в II віці перед християнською ерою, то почали пити з глибокої, чистої криниці грецької культури, а тому й приказка з того часу: „Вікта Греція вікторем віцит" (Переможна Греція побідила переможця). Після цього вступу — ін медіас рес до теми).

Народився Дмитро Чижевський 1894 р. в Олександрії на Херсонщині. У XVIII сторіччі його предка, Петра Чижевського, співака, взяли у Петербург на „придворного т е нориста"; від царського уряду він отримав шляхетство і герб та вписаний в дворянські книги Владімірської губернії. Однак, він не зостався на Московщині, а повернувся в Україну. Рід Чижевських осів на Полтавщині і на Херсонщині. Батько Дмитра Чижевського — Іван Чижевський жив в Олександрії Херсонській, де він мав дім, а в повіті невелику земельну власність. Через те, що батько Чижевського стояв в опозиції до царського режиму, видано присуд — заслати його в північні області Росії. Повернувся він в Україну незадовго перед народженням свого сина — Дмитра.

Уже в середній школі — в Олександрійській гімназії, де вчився Дмитро Чижевський, він визначався блискучими здібностями. В 1911-1913 рр. Чижевський був студентом фізичних і математичних наук університету в Петербурзі, а від осени 1913 р. він учився на історично - філологічному факультеті університету в Києві. По закінченні студій в університеті, Чижевського „гвардії" слова большевицьзалишено при університеті для дальшої наукової праці. Але цьому перешкодив диктаторський режим і терор, принесений з Москви в Україну „на штиках червоної ґвардії" (слова полковника Муравйова, що стояв на чолі большевицького війська, яке захопило Київ у лютому 1918 року).

Коли большевицький режим запанував на Україні, то тільки чудом урятувався від смерти Дмитро Чижевський в концентраційному таборі. 1921 р. він вийшов на волю і вліті того року переступив Ризький кордон та опинився в Німеччині.

У німецьких університетах Чижевський студіював філософію і від 1924 р. став професором філософії у Високому Педагогічному Інституті, імени Драгоманова та Українського Університету в Празі чеській. 1930 р. його прийнято як професора слов'янських літератур університету в Галле (Німеччина) і там застала Чижевського Друга світова війна.

Після війни проф. Чижевський викладав в університеті міста Марбурґ (Західня Німеччина), а від рр. 1948 до 1956 був професором слов'янських літератур в Гарвардському університеті, в Америці. Повернувши в Німеччину, Чижевський став професором університету в Гайдельберґу і, до свого пенсіонування був директором Слов'янського Інституту того стародавнього університету.

Трудно в короткій статті дати огляд многосторонньої наукової діяльности Чижевського: він бере активну участь в численних міжнародних конференціях славістичних і філософічних наук, пише книги високого наукового рівня, відкриває в архівах цінні праці (наприклад, він знайшов у Галле „Пансофію", твір чеського ученого педагога і політики Яна Амоса Коменського — 1592-1670). Численні статті Чижевського з різних ділянок науки появляються українською та іншими мовами в журналах. Чижевського запрошено на редактора міжнародних славістичних журналів і таких многотомових монументальних видань як „Архів історії філософії", „Слов'янські Пропілеї" та інші. Численні рецензії Чижевського на різні наукові праці читаються всюди уважливо, бо його критика допомагає авторам побачити власні помилки і недостатнє знання предмету. Своїми „Нарисами філософії на Україні", книгою „Філософія Григорія Сковороди" (недавно у виданні Гарвардського Комітету Українських Студій праця Чижевського про Сковороду вийшла німецькою мовою), та „Історією Української Літератури" Ч и ж евський показав нові шляхи наукового досвіду.

„Партійна наука" в Москві та в Києві обвинувачує Чижевського за „формалізм" і за „український буржуазний націоналізм"... Дуже рідко згадується ім'я Чижевського у наукових виданнях України та Росії, а як згадують, то часто лайливо. Це та сама доля, що й Михайло Грушевського.

На честь Чижевського — науковця вийшли ювілейні міжнародні збірники — 1954

(Закінчення на стор. 8-ій)

І. Лучишин

„РОСІЯНИ БРЕХАЛИ"

„Росіяни брехали", обдурюючи світ про їхні, нібито великі досягнення в космічній навіґації", — ствердив нещодавньо в швайцарській пресі д-р Бруно Станек, відомий знавець астронавтики.

Зокрема перші росіяни заговорили про їхні поїздки в космосі, представляючи себе як перших основоположників астронавтики. Вони потрапили розголосити різні сенсації про їхні космічні подорожі, створюючи враження, немов би то вони своєю космічною технікою далеко випередили американців.

І справді совєтська адміністрація зразу ж в ділянці космонавтики мобілізувала до праці величезну масу совєтських людей — аж до 300 тисяч осіб! С п о ч а т к у, у т о й же ч а с американці у тій ділянці загруднювали ледве якусь четвертину того числа, а вже щойно під час їхньої підготови до першої висадки на місяць було зайнятих коло 110 тисяч осіб.

Д-р Бруно Станек каже що росіяни звикли всі почини Західнього світу наспіх копіювати, що в недорозвиненій їхній техніці не завжди дає бажані наслідки. При тому д-р Станек виявив докладну поінформованість західнього наукового світу про всі невдачі в совєтській космонавтиці.

Наприклад, він ствердив, що совєтський спутнік ч. 1, що перший вистартував у жовтні 1957 р., важив аж 80 кг., чим був здивований світ, аж доки не виявилося, що той спутнік крім кількох термометрів і одного вимикача, був порожній і практично від нього не були вислані до Землі ніякі поміри чи дати. — Це типічне для російських комуністів, що за всіляку ціну хочуть бути першими, без уваги на наукову вартість їхнього експерименту.

Спутнік ч. 2, що важив аж 500 кг., був також „порожній", не післав на Землю ніяких інформацій, але для обману вільного світу совєти на-пусто продемонстрували нібито їхній „великий осяг"...

— Дивно, — каже д-р Станек, — що світ так пізно зорієнтувався в провалі російської а с т ронавтики. Довший час трактовано совєтські інформації, що їх одержували а м ериканські фахові кола, як урядові таємниці. Заки ці совєтські інформації дійшли до свідомости ширшої громадськости, проминули довгі роки.

Нагадаємо ще й цю дивовижу, що досі російські комуністи не змогли ні разу вислати свою залогу на Місяць, так як це віддавна роблять американці на очах цілого світу, де мільйони людей мають змогу бачити всі подробиці дослідної праці американців на Місяці. Зате російські комуністи висилають на плянети свої зонди, яких важко сконтролювати.

Д-р Бруно Станек нині нагадав давно заповіджене з'єднання совєтського корабля з а м е риканським, ствердивши, що росіяни досі не засвоїли собі техніки сполучування із собою кораблів, що їх уже давно засвоїли собі американці.

Росіяни не вміють довільно зміняти шляхів обігу їхніх космічних кораблів з рівночасним запалюванням їхньої погонної речовини. Щоб з'єднати російський корабель з американським, російський космічний корабель мусить стартувати далеко раніше, щоб американський міг долетіти до російського корабля і з ним сполучитися.

Це широкий жест з боку американців супроти росіян, що вони захотіли виступати разом із технічно відсталими суперниками.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО РЕМА БАГАУТДІНОВА

З приємністю прочитала у „Свободі" з 10 квітня ц. р. репортаж Любови Коленської про мистця Рема Багаутдінова, недавнього утікача з України. Хочу завважити, що Рем Багаутдінов, що його в заголовку статті названо татарським мистцем, мені та іншим не раз говорив, що багато українців у Західній Европі та Америці називають його „українцем татарського походження", і він із цим радо погоджується. Він каже, що виросши на Україні і проживши там усе своє свідоме життя, він любить Україну, її мову, літературу і культуру. Рем Багаутдінов глибоко перейняв традиції українського о б разотворчого мистецтва. При тому, як видно з праць мистця, він також новатор з багатою фантазією і виробленою технікою. Недаремно він був серед найвидатніших мистців сучасної України.

Бажаю успіху першій виставці українського мистця татарського походження в Америці, в українській мистецькій галерії пані Христини Чорпіти у Філядельфії.

Л. Дражевська

ВИБРАВ ВОЛЮ

Токіо. — Речник японської поліції в Токіо повідомив, що на поліційну станицю зголосився молодий чех Ладіслав Кубріцкі і, зізнавши, що він діяв як шпигун на користь Совєтського Союзу, попросив права азилю. Він рівночасно ствердив, що керівником шпигунської сітки був аташе совєтської амбасади в Токіо. Прочитавши повідомлення преси про таке оскарження, амбасада СССР категорично заперечила вістку, назвавши її „видумкою антикомуністів".

А. ШТЕФАН

Монс. АВГУСТИН ВОЛОШИН

У 100-РІЧЧЯ НАРОДИН БАТЬКА КАРПАТО-УКРАЇНСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

13

III. Провід Українських Націоналістів визнає Уряд Карпатської України з президентом о. д-ром Августином Волошином за законодатно умандатованого її представника серед українського і чужинного світу, як останній український леґальний уряд, що правив частиною української землі — Карпатською Україною.

IУ. Стверджується, що Український Націоналістичний Рух, зокрема Уряд Карпатської України і Організація Українських Націоналістів, спільно змагали всіма силами створити, будувати й оборонити Карпатську Українську Державу.

У. Усі конкретні висновки і потреби, що випливають з тих повищих засад, устійнюються в окремому залучнику.

Влада Карпатської України видає заклик „до всіх еміґрантів з Карпатської України", датований „Еміграція, серпень 1939", „корпоративно вступити до Українського Національного Об'єднання" на терені Німеччини, Чехії й Моравії та Словаччині, де в той час були найбільші скупчення карпато - української еміґрації, бо вона „хоч і є наймолодшою українською політичною еміґрацією, повинна бути своєю карністю, організованістю й надалі прикладом для інших, згуртувавшись під один Провід і йому неодмінно підпорядкувавшись".

Сини зелених Карпат послухали заклику своєї Влади! Вони стали здисциплінованими членами всеукраїнської визвольної армії.

Зокрема молодші закарпатські націоналісти змактивізувалися знову закордоном. Юліян Химинець організує, з доручення ПУН, матеріяльну допомогу еміґрантам, д-р Степан Росоха, по двомісячній партизанській боротьбі, продовжує видавати „Пробоєм" і „Наступ" у Празі, а невтомний Іван Рогач іде на українську Пряшівщину й там пробує видавати часопис для селянства, але словаки скоро пішли слідами чехів, шляхом словакізації Пряшівщини, тому відмовляють йому право публікувати газету, а згодом і право побуту в Словаччині. Сотні інших молодих націоналістів із Закарпаття включаються в існуючі суспільно - політичні організації, і тут-там стають навіть у їх проводі. Діяльність Михайла Папа, Івана Кенеса і ін. в УНО у Відні продовж років допомогла багатьом українцям, „П" або „Ост", у покращанні їхніх життєвих умов і включення їх у ряди організованого українського життя. Те саме відноситься до автора цих рядків, як також Василя Ворона і ін. на терені Горішньої Австрії, Юрка Шелепи в Ганновері, а Миколи Яшка в Мюнхені. Це всього кілька імен для прикладу.

Місце перебування членів Карпато - української влади від р. 1940: Августин Волошин, д-р Микола Долинай, Степан Клочурак, Юрій Перевузник жили в Празі; Юліян Ревай і Августин Штефан залишилися у Братіславі, д-р Юлій Бращайко був на засланні в Сибіру, д-р Едмунд Бачинський на засланні, не відомо де, Андрій Бродій і д-р Степан Фенцик були найменовані послами в Будапештянськім Парляменті, мені не відомо, де був і що робив д-р Іван Пєщак (правдоподібно був десь на Пряшівщині).

В липні 1940 р. президент Волошин написав мені, щоб я переселився до Праги й перебрав і рятував Модржанську українську гімназію, бо чехи хочуть її зліквідувати. Він і згадав, що мою кандидатуру підтримують, між іншим, д-р Юліян Комаринський, колишній оружний гетьман в Мукачеві і Д. Оснач, з рамени Українського Національного Об'єднання. У другій половині серпня я поїхав до Праги й замешкав у д-ра Юліяна Комаринського. По двох тижнях мене найменовано директором Модржанської української гімназії.

Під час війни я часто бачив президента Волошина, він виглядав знаменито, постійно працював і писав книжки наукові й літературні.

Із початком березня 1945 р. президент Волошин, усміхаючися сказав мені: „Вчора в радіо я чув цікаве твердження Винстона Ерчила: щоб чехи вилікувалися із свого безкритичного русофільства, треба, щоб Москва запанувала над ними. Я думаю, що Росію треба впустити до Чехії",

За часів Протекторату, в наслідок дикої гітлерівської диктатури, чеське русофільство виросло до надмірного звеличування всього, що робили або плянували „русове". Всі чехи, навіть і комуністи, твердо вірили, що по війні Чехо - Словаччина буде майже та сама, що й перед війною, хіба трохи більше зорієнтована на ліво. Вони хотіли, щоб ЧСР була незалежна, та з такою внутрішньою та зовнішньою політикою, що має на меті добро своїх громадян та розвиток власної республіки. Пересічний чех уявляв собі, що „русове" виженуть німці і потім гарно підуть собі додому. Чехи з одушевленням чекали „русів визвольників" і говорили: „Про каждого руса гуса (гуска)". Такий оптимізм не тільки охопив чехів. Майже 80% празьких карпатців і галичан огорнула ця „блаженна мрія". Закарпатців тому, що вони знали, що армія ген. Свободи складається майже виключно із закарпатців, а галичани говорили: „Ми не воювали проти большевиків, ми й не будемо втікати". Многі із наддніпрянців були інакшої думки. Проф. Іван Паливода так сформулював їх погляд: „Коли большевицька армія буде 30 км. (18 миль) від Праги, ми хочемо бути 30 кл. оподаль, у противному напрямі, від Праги".

(Закінчення буде).

ДЕЛЕГАТИ ТА ІХ ЗАСТУПНИКИ НА XXVIII ЗВИЧАЙНУ КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

одобрені Головним Екзекутивним Комітетом

Відділ	Ім'я і прізвище делегата	Ім'я і прізвище заступника
1 — 98	Катерина Нанівкел	
2 — 357	Єлисавета Сеньокич	
3 — 363	Данило Слободян	
5	Микола Хоманчук	Іван Чуба
	ред. Володимир Левенець	Маріон Климишин
	Богдан С. Демчук	Маріян Куровка
6	Андрій Вовк	Іван Дуда
7	Адольф Словік	Олена Словік
8	Михайло Шашкевич	Осип Дашко
	Павло Микитин	Василь Копур
10 — 275	Костянтин Хільченковський	Петро Палка
13	Павло Шевчук	Василь Терлецький
	Михайло Демчар	Іван Зендран
14	Михайло П. Огрон	Зеновій Терлецький
	Леонард К. Луценко	Михайло Цапка
15	Осип Зинюк	Богдан Ясінський
16	Микола Мосналь	Григорій Кондрацький
17 — 169	пастор Олекса Р. Гарбузюк	Василь Стефурик
19	д-р Роман С. Голіят	д-р Роман Олесницький
20	Павло Бвц	Микола Воскрес
	Микола Легета	Іван Кевал
21	інж. Віталій В. Галач	Любомир М. Зобнів
22	Гелен Б. Олек	Ольга Козак
	Іван Гавалюх	Володимир Скат
25	Квітка М. Стецюк	
	Олена Гентіш	Ярослав Сидорик
	Анатоль Домарацький	Ірина Благітка
27	д-р Володимир Сенекак	Ярослава Олесницька
29	Ольга А. Маліцак	Григорій Грозьо
30 — 331	мгр Роман Дякін	Йосип С. Романик
32	Михайло Хомин	Яків Паповський
	Вячеслав Лебідь	Михайло Сапіга
33	Софія Оріх	Катерина Нессвич
34 — 167	Марія Б. Андерсон	Іван Вельган
35	Богдан Вовчик	Петро Новак
	Іван М. Кравчишин	Іван Шалева
36	Марія Р. Ковальчук	Степанія Гошовська
37	Анна Гнатюк	
	Ольга Г. Люстер	
38	Степан Чернянський	Степан Гонза
39	Іван Пиндус	Микола Годзак
	Олекса Шмокалюк	Микола Проскуренко
	Микола Павлів	Ярослав Трач
42	Петро Головачук	Анастасія Маруццак
	Іван Блиха	Степан Андрусишин
	Іван Хомко	Варвара Тажбір
43 — 312	Володимир Сиваник	Степан Завадовський
44 — 247	Мартин Шицка	
45	Микола Прищляк	інж. Мирон Ганушевський
	мгр Василь Колінко	Степан Мадилюс
46 — 24	Іван Свиртнявський	Степан Н. Щур
47	Роман Гарас	Текля Моррісон
	Ольга Цегельська	Катерина Вайтгед
48 — 95	Степан Івасечко	Петро Стецюк
49	Микола Юречків	Петро Стецюк
50 — 488	Людмила Кичун	Павло Веца
51 — 499	Михайло Ольшанський	Софія Вербянська
53	Карло Сачко	Володимир В. Мазур
	Дмитро Головатий	Петро Крупа
54 — 231	Василь Добчанський	Микола Лялюк
55	Адам Цізлик	Михайло Сколяк
56	Петро С. Когут	Катерина Медвідь
57	Михайло Савків	Йосип Білянський
59	Михайло Галькевич	Степан Гуменюк
	Тарас Сливінський	Ігор Пендаківський
62 — 498	мгр Богдан Геврик	Ігор Чайківський
63	Михайло Турко	Катерина Гоменда
	Микола Фацик	Михайло Оресик
	Емма Турко	Юрій Мудрий
64 — 87	Іван Бурній ст.	
65 — 152	Андрій Сміт	Іван Вакум
67	Володимир Нипюк	Петро Глива
69 — 73	Іван Рівник	Дмитро Василик
70	Михайло Жук	Микола Шеремета
75	Богдан Верещинський	
76	Мирослав Демчук	мгр Омелян Грубський
	Василь Гнатів	Володимир Боярський
78	Іван Петрунцьо	Наталія О. Руда
81 — 148	Антон Лук'янчук	Павлина Шнайдер
83	Андрій Кушнір	Текля Мисак
	Мирон Карбівник	Анна Козуб
86	д-р Іван Серант	Ярослав Яцук
88	Володимир Квас	Ольга Василик
	Володимир Берізка	Андрій Лесів
90	Йосиф Сидор	Іван Височанський
91 — 264	Данило К. Андерсон	Степан Олійник
93 — 122	д-р Осип Коропей	Евстахій Василик
94	Роман Татарський	Степан Золя
	Володимир Борискевич-Бойд	Іван Цар
	Михайло Бабій	Микола Ковчак
96	Микола Драпала	Анна Добош
	Володимир Гуменицький	Йосип Полатайко
99 — 476	Василь Валігун	Михайло Маряк
102 — 355	Іван Гулич	Семен Гасяк
101 — 355	Іван Гулич	д-р Андрій Жгута
	Іван Попович	Ілько Жгута
103 — 376	Катерина А. Гарріс	
104	Роман Станько	Степан Мисак
105	Іван Ракочий	Степан Шагала
106	мгр Володимир Ничай	Тетяна Кухар
	Андрій Іванюк	Микола Драганчук
	Михайло Марчук	
107	Василь Кушнір	Степан Пилипчак
109 — 72	Володимир Звірик	Микола Курах
112	Марія Федак	Марія Попович
113	Андрій Г. Крінок	Карло Б. Гаванчак
	Юрій М. Філіппі	
114	інж. Володимир Вережан	Христина Козій
	Микола Б. Ткачук	Микола Ляшенко
	Григорій Василів	Людмила Мазяр
115 — 467	Петро Бабич	Теодор Лялька
116	Степан Шилкевич	Онуфрій Мізюк
119 — 140	Ольга А. Мамрич	Іван Сенич
120	Володимир Рефт	Володимир Древна
	Іван Фечушак	Олекса Горчак
121	Карло М. Кобіто	Тереса Грещук
123	Іван Голик	Софія Голик
124 — 318	Іван Драбик	Теодора Демчук
125	Глорія Пащин	Левка Панков
127	Марія А. Гаравус	Анна Качор
	мгр Атанас Т. Кобрин	Михайло Гнатів
	Іван Дроздовський	
128 — 378	Михайло Глова	
130	Юрій Юрків	Василь Піх
	Мирон Фенчик	Григорій Лучанко
131	інж. Лев Боднар	Ярослав Загородний
	Микола Сенчишак	Осип Панчишин
133	Ярослав Леськів	Богдан Вишатицький
136 — 433	Михайло Сорока	
137	Степан Колодруб	Григорій Пращик
139 — 413	д-р Павло Пітель	Олена Ратушна
142 — 306	Іван Вутинець	Анна Зуйко
144	Маргарита Е. Чомко	Микола Чомко
146	Григорій Корбяк	Евген Лобас
	Петро Шнурівський	Юрій Бачинський
147	Іван Гуцайлюк	Елайна М. Рудакевич
	Анна Сеган	Іван Сеган
	Йосип Пінкович	Микола Йовик
149 — 132	Марія С. Дика	Михайло Партика
151 — 313	Анна Пипюк	Анна Зазворська
153	інж. Іван Скіра	мгр Олександер Луцький
	Іван Одежинський	Микола Прасіцький
	Богдан Артимишин	Матвій Намака
155	Михайло Федянишин	Микола Степась
	Петро Гадек	Корнило Галушка
	Семен Дзьоба	Дмитро Степась
156	Андрій Заброцький	Володимир Волянський
157 — 61	Теодор Чурма	Дарія Малюк
158	д-р Олександер Саноцький	Петро Корейко
	Михайло Кіт	Петро Матичак
161	Іван С. Антушак	Василь Гладьо
	Евстахій Прокопович	Микола Кудра
	Іван Тиро мол.	Йосип Надзак
163	Степан Филик	Яким Козел
164 — 333	Іван Кудрич	
165 — 417	Марія К. Пелехата	Наталія Корнова
168	Іван Бабин	Василь Стек
170	Галина Гаврилюк	Степан Микитюк
	Осип Зубрицький	Ольга Доманська
171	Стела Расн	Марія Процик
	Геновефа Кухта	Анна Фріц
172 — 265	Василь Осадчук	Микола Семанишин
173	Петро Щерба	Іван Баланчук
	Ірина Щерба	
174	д-р Атанас Слюсарчук	Михайло Мушинський
	інж. Евген Кульчицький	Михайло Витягловський
175	Ярослав Базюк	Роман Грицай
	Василь Папіж	Петро Семеген
176	Розалія Окрух	Михайло Остап
177	Іван Лаба	Осип Вербінський
178 — 31	Петро Ковальчук	Михайло Стах
179 — 308	Юрій Стефанишин	Петро Іванишин
180	Геновефа З. Жеребняк	Григорій Жеребняк
182	Григорій Клименко	Павло Войнов
183	Петро Залуга	Богдан Фльорчук
	Дмитро Кошиловський	Олександер Данилюк
184	Богдан Ластовецький	Гієронім Рудницький
191	Мирослав Колодій	Євген Наболотний
	Роман Гарасимяк	Петро Тарнавський
192	Ярослав Сенишин	Микола Кривка
194	Евстахій Манацький	Михайло Юзенів
	Михайло Салдан	д-р Володимир Нестерчук
	Степан Чума	Іван Мисько
200	Іван Пригода	проф. Тиміш Білостоцький
204	д-р Василь Палідвор	Михайло Шпонтак
	д-р Олександер Соколишин	мгр Орест Пітляр
	Софія Карплюк	Ярослав Косановський
206	Лев Гардінг	Карло Кучеревка
	Володимир Кіндефорський	Михайло Стенлі
207 — 52	Павло Рева	Джеймс Д. Хрупало
209 — 150	інж. Омелян Граб	Іван Тарнавський
211 — 332	Василь Караванович	Казимир Мазепа
213 — 143	Володимир Козак	Олександер Левонюк
214	Омелян Твардовський	д-р Степан Парубчак
216	Богдан Одежинський	
	Володимир Біляїв	Іриней Ісаїв
217	Теодор Кубарич	Степан Мартинюк
	Костянтин Шевчук	Дмитро Пристай
218		
219	Марія Т. Юров	Осип Воробець
220	Едвін М. Блідий	Василь Бричка
	Петро Гут	Володимир Мацьків
221	Захар Колодій	Петро Куліш
	Василь Гавдьо	Михайло Цісовський
	Марія Шікула	Василь Кушинський
222 — 12	Ярослав Кришталович	
223	Іван Гринчишин	Лука Худоба
224 — 390	Йосиф Ірха	
226	д-р Павло Бабяк	Борис Орищин
230	Петро Ліщак	Василь Прокопик
	Михайло Мартинишин	Іван Ліщак
233	Богдан Дейчаківський	Григорій Дирів
	Дмитро Головацький	Яків Рудяк
234	Іван Іваник	Іван Подільчук
	Євген М. Іванців	Михайло Хитра
235	Михайло Бобер	Йосиф Бобак
236 — 41	Михайло І. Шкирпан	
237	Михайло Крика	Петро Бродич
238	Анна Ремік	Андрій Пpухніцький
	Василь Міґован	Ілля П. Сслінський
239	мгр Михайло Ковальчук	Володимир Винницький
240	Михайло Кігічак	Степан Кікта
	Іван Сліпець	Максим Задойний
	Володимир Якима	Степан Дубик
241 — 85	Джанет Барделл	Антон Камфонік
242	Йосип Чабан	Андрея Чабан
243 — 335	Антон Гайдук	
245	Михайло Мартиненко	Петро Булат
	Микола Голінко	Михайло Кузів
251	д-р Юрій В. Оришкевич	Іван Фур
253 — 60	Василь Фіцик	Марко Ганущак
254	Василь Романишин	Василь Глова
256	Петро М. Тиш	Ольга Недошитко
257	Петро Сильчак	Микола Новак
	Августин О. Рудник	Остап Гац
259	Юлія Гуглик	Іван П. Івасюк
261	Петро Аркотин	Олександер Дорогий
266	Василь Труфин	Мирон Кривулич
	Володимир Варшона	Осип Пащак
267	д-р Іван О. Флис	Ярослава Толопка
	Юрій Васильців	Ричард Т. Расн
268	Еміль Барилка	Осип Смочило
270	Степан Островський	Володимир Білик
271	Іван Чопко	Михайло Гриньків
272 — 97	Теодор Литвин	Марія Бунґо
274 — 74	Галина Сенедяк	
276	Степан А. Іваницький	Франко Гебет
	Іван Новаковський	
277	Богдан Мусій	Ярослав Гук
	Володимир Василенко	Василь Дерлиця
	Микола Мединський	Степан Гарасимів
278 — 9	Євгенія Ваславська	Володимир Саляк
281	Мирон Сірий	Михайло Волошин
282 — 126	Катерина Лукач	Іван Т. Шеліга
283	Юрій Г. Гавришків	Тарас Гриник
284	Іван Василюка	Олена А. Гладишевська
285 — 66	о. Михайло Куданович	Петро Лещишин

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Шкільне свято Тараса Шевченка в Твін Ситі

Дня 17 березня ц.р. в залі української православної церкви свв. Володимира й Ольги в Ст. Пол відбулося шкільне Свято Т. Шевченка, влаштоване Українськими Православними Школами на терені Твін Ситі. Діти вшанували пам'ять нашого великого Поета і Пророка Тараса Шевченка великою програмою:

Ліда Лучко прочитала реферат про Шевченка українською мовою. Далі слідувала програма Української Православної Школи для англомовних дітей при церкві св. Юрія в Міннеаполісі і Марко Мельниченко прочитав реферат в англійській мові.

Спів „Садок вишневий" і мелодеклямацію „Зоре моя, вечірняя" під акомпаньямент Кіри Цареградської, виконали: Володимир і Шері Тополюк, Марко Мельниченко, Христина, Таня і Роксоляна Елліот.

У тому ж виконанні продеклямовано вірш „Поклін тобі Тарасе" при чому діти склали китицю червоних троянд під портретом Т. Шевченка. Потім відбулася програма Української Православної Школи при церкві свв. Володимира і Ольги в Ст. Пол. Діти 2-ої кляси: Люба Вугасенко, Марко Ковалевський і Софія Лютаревич деклямували спільну деклямацію „Поклін Тарасові" і також склали китицю гарних квітів під пертретом. Спільну деклямацію „Встала весна" і „Світає", виконали діти 1-ої кляси: Лука Бугаєнко, Олекса Бондарчук, Марко Гротт, Катя Лютаревич, Євген Миронюк, Юля Свистун, Григорій Порицький. Поодинокі деклямації на слова Шевченка виконали учні 6-ої кляси: „Заповіт" — Кіра Свистун, „Ой, гляну я" — Таня Миронюк, „До Основ'яненка" (уривок) — Віктор Гуща. Учні 4-ої й 6-ої кляси поставили сценічну картину з дитинства Т. Шевченка: „Віщий сон" п'єса Р. Завадовича. Участь взяли: Михайло Лютаревич, Роксана Тютюнник, Зіна Чорна, Юрко Писарський, Карла Гротт, Ліда Чорна, Тамара Павлова, Михайло Бондарчук і Юрко Писарський.

Наші наймолодші бандуристи, зорганізовані в капелі бандуристів Юного ОДУМ'у, під керівництвом Володимира Вовка, виконали „Думи мої" і порпурі українських пісень. Учасники Капелі: Павло Гайовий, Наталка і Богдан Лисий, Соня Рябокінь, Віктор Гуща, Джіл Гайова, Михайло й Соня Лютаревич, Олекса Бреславець, Тамара Павлова, Ліда і Зіна Чорні, Калина Павлюк, Ліда Татарко, Роксана Тютюнник та Ліда Ярмулович.

Після перерви відбулася програма Об'єднаної Української Православ. Школи церков св. Михаїла й св. Юрія в Міннеаполісі, з наступною програмою: „Перебендя" — спільна декл. учнів 3-ої кляси: Марина Бреславець, Віталія Бринь, Катя Лучко, Зіна Полець, Ілько Перчишин, Соня Лиса, Наталка Каркоць, Марко Филонович, Олександер Правдюк.

Бандурист Павло Гайовий, „Зоре моя", спільна деклм. 4-та кляса Галина Багмет, Андрій Рябокінь, Соня Едгар Віктор і Петро Глоба, Павло Сидоренко.

Учениця 3-ої кляси Віталія Бринь гарно виконала на скрипці: „Вальс" Иоганнеса Брамса і „Гавот" Томаса; (піяно-акомпаньямент — К. Цареградська). Рецитацію „Кобзар" виконали учні 5-ої і 6-ої кл. Оля Каркоць, Павло Гайовий, Іван Прокопюк, Олекса Бреславець, Наталка Багмет, Тарас Остроушко Кенес і Лариса Щетина, Наталка і Богдан Лисий, Соня Рябокінь.

Учні англомовної кляси: Калина Павлюк, Женя і Ліза Полець проспівали пісню „Слава Кобзареві", акомпаньямент — Христина Тащук.

П'єсу „Одної ночі" Арк. Животко (з життя Т. Шевченка) виконали учні старшої кляси: Марко Сидоренко, Кенес Щетина, Михайло Корлюка, Галина Хоролець, Наталка Лучко.

На закінчення Свята усі діти Православних Шкіл під керівництвом Тані Вовк відспівали „Садок вишневий" і „Заповіт".

Ольга Хоролець
Культ.-освіт. референт Об'єднаної Школи при церкві св. Михаїла.

Округа УНС Ню Гейвен відбула передконвенційні наради

Ню Гейвен (МЯ). — Минулої суботи, 6-го квітня, тут, в Українському Народному Домі відбулися передконвенційні наради Окружного Комітету Відділів УНС, в яких взяли участь члени Управи Округи, секретарі, голови та члени управ Відділів УНС і конвенційні делегати із Відділів: 54, 59, 277, 370, 387 і 414. Зборами проводив голова Округи д-р Михайло Снігурович, секретарював секретар Округи Тарас Сливінський. Відкриваючи наради голова запросив до президії присутнього на нарадах проф. Івана Телюка, заступника головного предсідника УНС. В програмі нарад були: Доповідь проф. Івана Телюка на тему „Проблеми УНС під сучасну пору", конвенційна членська кампанія та придбання обов'язкової „делегатської десятки" і обговорення проблем, які поодинокі Відділи УНС і їхні конвенційні делегати задумують порушити на конвенції. Проф. І. Телюк у своїй доповіді торкнувся багатьох проблем УНС. В першу чергу вказав на джерела нових членів, називаючи три головні, молодь, професіонали і загал громадянства, який усе був підставою членів УНС. На його думку, до організування молоді і професіоналістів належить покликати двох окремих організаторів. Уважає, що повинен бути створений 100,000.00 дол. до 150,000.00 дол. позичковий фонд на студії для наших студентів. Торкнувся також справи нового будинку УНС, пропонуючи новий підхід у намаганнях винаймити порожні приміщення. Теж порушив ряд інших проблем, зв'язаних із діяльністю УНС. По доповіді розвинулася дискусія, як теж ставлено ряд питань, на які відповідав заступник головного предсідника.

Проблема обов'язкової „делегатської десятки", яку дискутовано по короткому слові голови Округи, викликала жваву дискусію. Делегати, які не є секретарями Відділів, вказували на труднощі організування членів із тієї причини, що не знають хто ще не належить до УНС. Висловлено думку, що добре було б, якби в домівці Відділів УНС був список членів, доступний кожному членові Відділу. Теж вказано, що кінець передконвенційної членської кампанії повинен бути пересунений аж по день конвенції. В результаті виміни думок рішено старатися таки добути „обов'язкову десятку".

В третій точці обговорено: справу конечного статутового оформлення Округ, які повинні стати посередною інституцією поміж Відділами і Головним Урядом; акумуляцію дивідент, проблему забезпечення на життя кляси W із пропозицією платности тільки до 75 року життя, коли забезпечений був членом принаймевше 30 років. Вказано на конечність зміни статуту в багатьох його точках та висловлено думку, що прізвища кандидатів на усі пости в Головному Уряді УНС повинні бути подані до загального відома на два місяці перед конвенцією.

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

ДЕЛЕГАТИ ТА ЇХ ЗАСТУПНИКИ НА XXVIII ЗВИЧАЙНУ КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

одобрені Головним Екзекутивним Комітетом

(Закінчення зі сторінки 3-ої)

Відділ	Ім'я і прізвище делегата	Ім'я і прізвище заступника
286 — 196	Михайло Д. Вархол	
287	мгр Осип Стецура	Ярослава Левицька
	Меланія Мілянович	Роман Ференцевич
288	Дмитро Мушастий	Іван Попович
289	Василь Б. Гузар	Іван Мищук
290 — 84	Михайло Хома	
291 — 108	Лев Кусяка	Микола Коваль
292	Петро Федик	Микола Ціко
	інж. Іван Ващук	Осип Рудницький
	Михайло Калинич	Теодор Тимочко
293	Анна Кудляк Косців	Іван Хома
	Андрій Данильчук	д-р Володимир Душник
295	Евстахій Мотрович	Петро Кулик
	Михайло Коваль	Петро Яцечко
296 — 429	Петро Лобур	
301	Петро Врублівський	Василь Іващук
303 — 309	Василь Лещук	Пилип Кобас
304	Марія І. Гнатик	Михайло Завіський
305	Михайло Гентош	Іван Гентош
	Григорій Гайдамака	Гелен Гайдамака
307	Дмитро Галонжка	Дмитро Мельник
316	Володимир Гавриляк	Любомир Вілик
	Василь Гой	Іван Куций
	Іван Новак	Любомир Ґалюґа
317 — 477	Микола М. Велич	Богдан Пішак
320	Іван Малко	Григорій Іванович
	Теодор Хай	Василь Стасюк
321	Дмитро Цюк	Павло Фуґа
322 — 210	Андрій Кейбіда	
323 — 496	Іван Бриський	Марія Шевченко
324 — 438	Іван Бабяк	
325	Василь Цюпа	Йосип Врубель
	Володимир Клозник	Павло Круг
327	Андронік Копистянський	Василь Захарія
	Володимир Шпачинський	Сергій Небожинський
330	Ярослав Мартинюк	Михайло Павловський
334	Стефанія Волонок	Михайло Задорецький
335	Григорій Кісіль	д-р Пилип Телішевський
	Василь Шмагло	д-р Василь Малиновський
337	Емануїл Притула	Володимир Ґанас
339	Василь Коруд	Володимир Риндич
341	Петро Мудрий	Іван Хрін
342 — 129	о. Петро Мелех	
343	Марія Сверида	Марія Петерс
344	Олександра Яворська	
345	Михайло Каркоць	Василь Станиславів
	Олександер Попель	Осип Ковалів
346	Степан Глоговський	Яків Кльований
347	Катерина С. Гордон	Теодор Сущик
348	Марія Макар	Стела Волошин
349	Михайло Захарко	Степан Мельничук
350	Юрій Слобода	Осип Дачкевич
352	Ярослав Щербак	Данило Паньків
353	Василь Оріховський	Павло Грабович
354 — 141	Павло Ващишин	Василь Небесняк
356	Михайло Депа	Олекса Продивус
358	Мирослава Футей	
360	мгр Іван Гаврилюк	інж. Богдан Пашковський
361	д-р Михайло Пізнак	Петро Кучма
	д-р Роман Клюфас	Володимир Хоміцький
	Роман Крупка	Лев Вербенець
362	Федір Петрик	Йосип Осередчук
364	Василь Брездун	Евстахій Макарик
	Ольга Бик	Петро Данилевич
367	Василь Попович	Юліян Кушнір
	Петро Дзюба	Іван Тихоневич
	Микола Лилак	Іван Грожек
368	Василь Подубинський	Степан Ковальчук
369 — 201	Ева Гагн	Роман Тенетило
370 — 138	Григорій Гіна	Василь Хімчак
371	Юліян Баранюк	Володимир Шпирка
	Степанія Стеців	Олександра Назарук
372	Йосиф Ярема	Степан Дубій
	Василь Реновець	
374	Володимир Гетьманський	Станислав Берегулька
375	Петро Тарнавський	Теодор Рак
	Іван Данківський	Михайло Попик
379	Михайло Семків	Василь Ваків
	Богдан Кашуба	Теодор П. Турчин
	Василь Семків	Степан Голяш
382 — 228	Катерина Гарбіст	
383	Осип Хома	Іван Андрусів
385	інж. Ярослав Карпяк	Петро Пишко
	Степан Данилишин	Петро Ванаш
386 — 319	Василь Ганяк мол.	
387	Василь Олійник	Михайло Хомій
388	о. протопресв. Омелян Мицик	Катерина Благітка
397	інж. Михайло Нич	
	мгр Іван Скочиляс	
399	Роман Б. Припхан	Ярослав Ваторфальви
	Зенон Дзядик	
402	Яків Бурій	Лев Курилець
	Анна Бурій	Михайло Дудар
406	Микола Мартинюк	
407	Василь Шаран	Андрій Пітула
	Михайло Поронюк	Ярослав Мурій
408	Ілля Курман	о. д-р Мирон Стасів
411 — 340	пастор Василь Давидюк	пастор Андрій Давидюк
412 — 500	о. Михайло Блаженко	Михайло Масюк
414	д-р Михайло Снігурович	Софія Березіцька
	Степан Фіголь	Михайло Панкевич
416 — 480	Катерина Онуфрик	Ярослава Спольська
418	Іванна Мельник	Осип Бойко
421 — 395	Бернард Л. Корчинський	Степанія Лісович
422	протопресв. о. Степан Біляк	Тома Хромчак
423	Василь Буртняк	Степан Касіян
	інж. Степан Куропась	Юрій Гоєвич
	Микола Лаба	Іванна М. Іванчук
424 — 351	Данило Максимюк	Едвард Грицун
425 — 409	д-р Роман І. Смук	Джанет Г. Болянд
427	Петро Дяків	Осип Касюхнич
	Михайло Гладиш	Тарас Гарас
430	Іван Кнігніцький	Михайло Ковальчин
	Степан Волянюк	Роман Савчак
	Микола Тимків	Тома Квятковський
432	Богдан Зорич	Тома Гуменюк
	Микола Мота	Михайло Бандас
	мгр Євген Мастикаш	
434	Олександра Дольницька	Андрій Дольницький
	Марія Попадинець	мгр Адольф Гладилович
436	Гаролд М Вербовецький	Петро Вербовецький
437	Михайло Малинівський	Андрій Яріш
	Роман Чорнобіль	Іван Телега
439	Володимир Зацерковний	Анна Зацерковна
440	Софія Куца	Володимир Гузар
	інж. Юрій Спольський	Василь Куций
441	Дмитро Заневич	Олекса Петришин
	Михайло Лисий	Михайло Савчук
444	Лев Вовк	о. Володимир Івашко
445	Степанія Геврик	Степан Костишин
	Юрій Гвоздулич	Василь Гайдай
448	Микола Перейма	Михайло Карпінський
450	Евстахія Мілянич	Павло Дорожинський
451	Єфим Омельченко	Осип Слоцький
452	Марія Сцібайло	Василь Сцібайло
454 — 453	Микола Бережук	Яків Ковальчук
455 — 435	Софія Соколишин	Степан Курляк
456 — 459	Богдан Лавринів	Ольга Калинович
457	ред. Іван Керницький	Ірина Гошовська
458	Данило Д. Пищ	Михайло Бучок
460	Павло Сахаревич	Роман Горнич
462	Осип Р. Фаринич	
464	Микола Хомин	Дмитро Недожитко
465	Текля Мороз	Михайло Повідайко
466 — 426	Григорій Нога	Ярослав Гуменюк
468	Петро Самець	Орест П. Самець
469	Карпо Чорномаз	Мирон Проданик
	Анна Проданик	Григорій Гевюк
471	Павло Дубас	Роман Стефанюк
	Микола Андрухів	Григорій Ощипко
472	Степанія Кочій	Іванна Т. Горчинська
473	Віра Баніт	Микола Граб
	Осип К. Винницький	Нікодим Дмитрик
474 — 461	Дарія Манило	
478 — 502	Михайло Ополько	Дан Марцінюк
479 — 82	Мирослав Я. Петрів	Ольга Марущак
481	Микола Сивий	Михайло Міщук
484	о. Богдан Смик	Іван Бекерський
	Володимир Кроп	Василь Рабарський
486	Ярослав Блищак	Роберт К. Цмайло-Кульчицький
487	інж. Микола Денисюк	інж. Богдан Ґамота
489 — 203	Микола Шпитко	Іван Жук
490 — 11	Семен Чорномаз	Галина Чорномаз
492 — 419	Віра Боцюрків	
495 — 110	Іван Паньків	Михайло Шумило
497 — 442	Михайло Наконечний	Ігор Велигорський
503 — 68	Любомир Войтів	Микола Макуха
506 — 463	Андрій Масний	Євген Король

Відбулися Збори 6-го Відділу ООЧСУ

Філядельфія, Па. — В неділю, 3-го березня 1974 р., відбулися тут в „Домі Української Молоді" Річні загальні збори 6-го Відділу ООЧСУ. Зборами проводила Президія в особах: д-р Я. Бернадин — голова, та І. Крих — секретар.

Загальні Збари вітали: від УККА — д-р І. Скальчук, від ОЖ ОЧСУ — Сілецька, від Т-ва к. в. УПА — М. Ковальчин, від Осередку СУМА — М. Бачара, від ОД ТУСМ — Н. Дякун.

Звітуючи про діяльність Відділу, голова, д-р О. Білик, ствердив, що у звітному часі була проведена многогранна праця на різних відтинках орг-громадського життя. В той час, коли можна спостерігати занепад у громадах, 6-й Відділ ООЧСУ збільшився в членстві, а також члени вплачували солідно вкладки. Кожного місяця відбувалися засідання Управи і ширші сходини членів, на яких обговорювалося пляни праці і т. п. Члени ООЧСУ були активні в інших громадських установах, зокрема у Відділі УККА. Треба підкреслити, що около 70% фонду УККА зібрали члени ООЧСУ. Вповні виконано усі важливі доручення Г. Управи ООЧСУ включно з фінансовими справами. Внутрі організації була дружна гармонійність. Уступаючий голова д-р О. Білик у своєму звіті сказав, що намічені пляни у звітному році були вповні виконані, за що він з приємністтю складає усім прилюдну подяку.

З черги звітували секретар, в заступстві хворого О. Кусеня, Д. Рущак, касир, І. Кнігницький та касир Дому Української Молоді — В. Коруд і кольпортер наших видань — М. Дякун.

Контрольна Комісія в особах: Волянюк, М. Тимків і Б. Богдан, поставила внесок на уділення абсолюторії з признанням уступаючій Управі.

Від Головної Управи ООЧСУ прибув д-р В. Савчак, який в своюму слові вказав на багато історичних моментів в нашій історії, що мали неґативні наслідки спричинені таки своїм земляками.

Він закликав членство, до ще більшої жертвенної праці в користь воюючої України.

З черги, після уділення абсолюторії уступаючій Управі, Номінаційна Ком. в складі: д-р Я. Бернадин, М. Ковальчин, І. Кнігницький, В. Коруд і П. Ткач — запропонувала слідуючих осіб до Управи 6-го Відділу ООЧСУ на 1974 рік: Голова — М. Ковальчин, заступники голови — С. Волянюк, д-р О. Білик, д-р Б. Сілецький, секретар — д. Рущак, — другий секретар — В. Колінко, касієр — Т. Квятковський, книговод — В. Коруд, кольпортер — М. Дякун, пресовий — Б. Казанівський, імпрезовий — І. Кнігницький, організаційний — П. Ткач, члени Управи — А. Кушнір, І. Майчук, Л. Галас, М. Качка, І. Бабяк, С. Рад і І. Яринівський.

Контрольна Комісія: д-р Я. Бернадин, І. Крих, М. Гапушевський.

Тов. Суд: д-р І. Скальчук; д-р П. Мірчук, М. Тимків.

До „Дому Української Молоді" обрано: Ковальчина, д-р Я. Бернардина, В. Коруда і І. Кнігницького.

Нововибраний Голова Відділу закликав усіх присутніх, до загальної дружної праці.

Відспіванням „Не пора не пора" закінчено ці успішні Річні Загальні Збори 6-го Відділу ООЧСУ у Філядельфії.

І. К.

Вилимантик у поклоні Кобзареві України

Виллимантик, Конн. — В неділю, 31 березня ц. р. в Українському Народному Домі відбулась святочна академія в честь Тараса Шевченка, яку підготовили місцеві організації — Відділ УККА з Осередком СУМА. Академію започаткував дівочий Хор „Жайворонки" під орудою Лесі Здирко, — співом Шевченкового Заповіту. Вступне слово виголосив голова Відділу УККА Василь Головчак, вказуючи, що на творчості Шевченка формувалась національна свідомість в українському народі.

Святочну доповідь виголосила молода студентка з Гарвардського університету — Тетяна Гаєцька, насвітлюючи вміло головну та провідну думку ґенія — починаючи від народніх співів „Перебенді" підкресливши їх значіння та ролю в етапах історичної минувшини України. Слід підкреслити, що цей виступ студентки з Гарварду — зробив на приявних на залі неабияке враження.

В мистецькій частині дівочий хор „Жайворонки" відспівав „ Думи мої" „ Реве та стогне Дніпр широкий", „Стоїть явір над водою" переплетані Шевченковими віршами „Учітеся брати мої", „Гамалія", що їх деклямували діти школи українознавства: Бернадета Яроська і Михайло Майнич мол.

Під кінець святочної програми говорив молодий студент Андрій Сороківський, котрий поінформував присутніх про пляни українських студій у Гарварді та розподіл студій.

Академію закінчено українським національним гимном.

В. Г.

Віктор Борута

Син повоєнних емігрантів Віктор Борута, народжений в Англії, разом із своїми батьками переселився до Америки, коли йому було 6 років. Минулого літа він успішно скінчив Ратґерський стейтовий університет в галузі бизнесової адміністрації.

Одночасно він проходив військово-резервовий вишкіл та здобув рангу лейтенанта. Ще будучи в університеті останні роки Віктору, як зразковому кадету, доводилося муштрувати молодших курсантів саме тоді, коли всілякі ліво-ліберали комітетчики влаштовували навколо маршуючих курсантів антиамериканські протести.

Крім загального навчання та військового вишколу, він ще належав до добровільної показово-муштрувальної команди „Квінс Ґард", яка протягом останніх двох років досягла визначних успіхів у міжколеґіяльних змаганнях Америки. Навесну 1973 р. на фінальних виступах у Вашинґтоні ця команда Ратґерського університету здобула чемпіонат ЗСА, перемігши дотеперішнього першуна — Тексаський університет.

Кульмінаційним досягненням цієї команди Ратґерсу було запрошення на Міжнародний Військовий Фестиваль до столиці Шотландії, Единбурґу, щоб репрезентуючи ЗСА, продемонструвати професійну вишколеність у виконанні точних, а одночасно і небезпечних (з багнетами) вправ безвучної муштри. На протязі п'ятитижневого побуту на цьому Фестивалі у Шотландії юні офіцери-чемпіони ЗСА кожного вечора своїми неперевершними виступами найбільше захоплювали багатотисячну публіку глядачів. Про цю команду ЗСА британська преса висловлювалася найприхильніше в порівнянні з групами інших учасників Фестивалю. Ціла програма цього Міжнародного Фестивалю була показана на всебритійському телебаченню.

Повернувшись до Америки, хлопці розійшлися своїми шляхами: одні продовжують студії, а інші стали до служби у збройних силах ЗСА.

Віктор Борута тепер ще навчається в Ню Йорку, в ділянці професійного управління. Одночасно він є членом 234-го Відділу УНСоюзу, „Запорозька Січ".

Б. Б.

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАЙНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

Появився 7-ий випуск „Рецензії" — журналу Семінару Українських Студій у Гарварді

Кембридж, Масс. — В березні цього року закінчено друкувати і розсилається бібліотекам і передплатникам нове, — за осінь-зиму 1973 — число журналу „Рецензія" — Огляду совєтських українських наукових публікацій, видаваного англійською мовою п. н. "Recenzija" A Review of Soviet Ukrainian Scholarly Publications Семінаром Українсь к о ї Студій у Гарвардському Університеті. Виходить „Рецензія" з 1970 р. кожного півроку за редакцією докторантів і студентів українських студій у Гарварді, і під керівництвом проф. Омеляна Пріцака, як факультетного дорадника. На зміст цього нового числа склалися статті-рецензії; Зірка Заремби Филипчак із Вільямс Коледжу про видану 1969 р. в Києві монографію Платона Білецького „Український портретний живопис XVII - XVIII ст.; професора Мичиґенського Університету Асі Гумецької про книжку Віктора Кос я ч е н к а „Українська радянська байка" (Київ, 1972), фінляндського славіста й дослідника давньої української літератури Ричарда Гантулі з Гарвардського Університету про видану 1972 року працю Леоніда Махнівця „Григорій Сковорода", молодого українського історика, дослідника нової історії України Романа Сольчаника з Ратґерського Університиту, Н.Дж., про книжку І. К. Васюти „Селянський рух на Західній Україні в 1919-1939 рр. (Львів, 1971), та молодої але заавансованої вже дослідниці української археології Олександри М. Уляни Климишин з Гарвардського Університету про перші чотири випуски публікованого в Києві квартальника „Археологія" із змістовним оглядом археологічних видань в Україні з 1917 року.

Видано це число „Рецензії" силами редакційної колеґії під проводом Зенона Е. Когута і в складі: Ліля Еверетт, Наталя Кононенко-Мойл, Франко Сисин та Ричард Мантуля. Гол. редактором чергового числа за весну-літу 1974 рік буде Олег Ільницький. Адміністративними і технічними редакторами видаваного тепер 70-сторінкового числа були Татяна С. Баркас і Татяна Гасцька. Набувати і передплачувати „Рецензію можна у Harvard Ukrainian Research Institute, гового числа за весну-літо Cambridge, Mass. 02138. Річна передплата — за два числа — для приватних осіб 4.00 дол. Ціна одного числа 3.00 дол.

Маямі в поклоні Шевченкові

В неділю, 31 березня 1974 р. в годині 6-тій вечером, в домівці Українського Американського Клюбу, маямська громада вшанувала українського Генія — Тараса Шевченка.

Свято відкрив голова ЦК-УО, В. Хомяк, який передав ведення програми пані Н. Мудрейко. Концерт почався відспіванням „Заповіту" Українським Національним Хором в Маямі, під керуванням маестра Івана Атаманця. Відтак слідувала пісня „ Розрита могила", — сольо заспівувала Н. Атаманець. Реферат в українській мові на тему: „Велич Тараса Шевченка" — виголосила студентка університету В. Бацвин, а в англійській мові — член української танцювальної групи в Маямі — М. Дмитрів. Співачка О. Павлова відспівала в'язку пісень. Шевченкових творів, з великим успіхом.

Деклямації виконали діти Рідної Школи: „Мені однаково" — А. Ґеленбін, і „Я Шевченка поважаю" — К. Максимович і Р. Шельвах. Член Студентської Громади — П. Гнатюк продеклямував „Тарасові Шевченкові".

Належиться подяка гостам з Канади а саме — співакові П. Чернякові, який відспівав „Огні горять" і „Гетмани" — вкладаючи у спів все багатство свого прекрасного голосу. Анна Давида — туристка з Торонта, виконала „Нащо мені чорні брови".

Всі музикально-вокальні точки супроводив на фортепіяні талановитий піяніст — Б. Сперкач. Гостя з Торонта, ученица курсів українознавства ім. Мазепи, — І. Дрогобицька відіграла на піяно „Сонату" Бортнянського.

Кінцевою точкою програми було виконання двох пісень Українським Національним Хором — „Думи мої" і „Владико неба і землі".

Українським національним гимном закінчено концерт.

Н. Мудрейко

Свято Т. Шевченка у Філядельфії

Як і щороку, так і цього 10-го березня 1974 року — школа Українознавства та Релігії при Церкві св. Покрови, відзначила день народження нашого національного пророка Тараса Шевченка.

Свято розпочато співом „Заповіту", виконаного учнями всієї школи під керівництвом учительки співу Антоніни Лисенко при акомпаніяменті учительки Лесі Трипупенко. Після того учні 1-ї та 2-ї кл. Ірина та Аня Рудий продеклямували вірш Шевченка „Учітеся, брати мої".

Основна частина академії — доповідь — розпочата відомим біографічним віршом Галини Комарівни — „Не на шовкових пелюшках", далі про творчість Шевченка в аспекті боротьби за національні права українського народу та змістовний вірш Лесі Українки „На роковини Шевченка" (Не він один її кохав...) виконали послідовно учні 10-ої кл. Тарас Трипупенко, Михайло Кострицький, Іван Запряла та Катерина Малий. Так оригінально побудована доповідь про життя і творчість Шевченка, була вислухана авдиторією з величезною увагою і виконавців її присутні нагородили щедрими оплесками.

А далі чергувались виступи наймолодших учнів 1-ої кляси: Ліна Ахінко, Таня Могила та Андрей Поритко по черзі випробовували свої сили над такими віршами: „Над Дніпром" Л. Глібова, „Сон" Т. Шевченка та „На спомин" А. Черкасенка. Віра Мандибур деклямувала вірш Т. Шевченка „Учітеся, брати мої". Потім виступили старші учні 2-ої кл. Наталя С у ф л е р продеклямувала вірш Роляник „Я Шевченка поважаю"; вся 2-га кл. виконала спільну деклямацію „Тарасові уродини", а 7-милітній Юрій Іхтіарів зважився на деклямацію такого героїчного вірша, як „Б'ють пороги". Закінчили найменші спільною пісенькою „Тече вода із-за гаю".

Учні 5-ої кл. спільно продеклямували вірш о. Третяка „Свята земля". Учні 6-ої кл. виконали монтаж „Шевченко й козаччина", в якому сольо-спів на слова Шевченка „Ой, у полі могила", виконала Оленка Рудий. Після чого її сестричка Леся проспівала пісеньку на слова Шевченка - невольника „Зоре моя вечірняя".

У перерві між двома частинами академії завідуюча школою Марія Євсевська вернулась до авдиторії зі закликом скласти пожертву на удекорування шкільної залі, зокрема — на прикрасу її портретами наших письменників. Присутні склали 100 долярів і окремо В. Роспутько — 20 дол., за що належить їм усім щира подяка.

В другій частині академії учениця 6-ої кл. Леся Рудий продеклямувала вірш Тараса Шевченка „Розрита могила", а учні 7-ої кл. показали монтаж „Село в творах Шевченка", під час якого сестри Марія та Ірина Нессен, під акомпаньямент бандур, проспівали дует „Зоре моя вечірняя". Далі учениця 7-о. кл. Ірина Нессен проспівала „За байраком байрак", а її сестричка Марія учениця 8-ої кл. — „Вітер в гаї не гуляє".

На закінчення свята всі учні школи чудово проспівали пісню „По діброві вітер віє" на слова Шевченка, під керівництвом А. Лисенко та акомпаньяменті Лесі Трипупенко.

Конферансьє академії — учителька Раїса Іхтіарова. Закінчилась академія спонтанним виконанням нашого національного гимну „Ще не вмерла Україна".

І. П.

Пам'яті заслуженого Душпастиря

Під час цьогорічних Йорданських святкувань неймовірна вістка потрясла українськими громадами Сан Дієго, Лос Анжелесу та інших міст Каліфорнії: помер отець Олександер Довгаль.

Ще вчора він урочисто посвячував воду, милозвучно співав „ У Йордані", виголосив змістовну проповідь. І раптом невблаганна смерть.

Неймовірно і моторошно. Почуття розгублености й осиротіння особистого й загального.

На сумну вістку співчутливо відгукнулися й поспішили з допомогою місцевий український католицький священик о. М. Курило, отці С. Галик та Л. Порендовський із Лос Анджелес, о. О. Лімонченко із Сан Франціско та численні вірні їхніх громад.

Урочисто відбулися всі складні ритуали й чини похоронних відправ очолювані о. прт. С. Галиком у сослужінні оо. прот. Л. Порендовського та О. Лімонченка.

Синівську пошану до свого колишнього настоятеля виявила Управа, Сестрицтво і вірні громади св. Андрея Первозванного у Лос Анжелесі. Своєю участю, квітами та співом у об'єднаному хорі під керівництвом проф. Петра Кондратенка вони гідно віддали останню послугу своєму настоятелеві.

Після похоронних відправ та останнього прощання, тіло Покійного було відвезено літаком на український православний цвинтар в Баунд Бруку.

На поминальному обіді жалобна українська громада пом'янула Покійного, відданого сина українського народу, який ціле своє життя присвятив службі Батьківщині як воїн і священик.

Тепло згадували Покійного: ветеран Визвольних Змагань полк. Кащенко, колишні парафіяни з Венесуелі інж. Ясінський та Е. Слюсар, заслужений діяч Микола Новак, інж. Сіяк, проф. П. Кондратенко, п. Сиволап та інші.

Народився о. арх. Олександер Довгаль 17-го березня 1898 р. у м. Копайгороді на Поділлі. Як старшина військ УНР, був важко ранений та інтернований у Польщі, де згодом, після виходу на волю, здобув у Варшаві вищу технічну освіту.

На початках минулої війни повертається на Батьківщину і включається у відбудову зруйнованої ворогом Української Церкви. За короткий час Покійний, поборюючи різні трудноші та небезпеки, спричиняється до відкриття та відбудови біля 120 церков на Київщині та Вінничині.

15 травня 1942 р. в Андреїському Соборі у Києві був висвяченим у св'ященика Митр. Ніканором. Переслідуваний німецькою владою Пований німецькою владою, Посеред повстанців УПА як духовний опікун і військовий дорадник.

Після закінчення війни обслуговує табори в англійській зоні Німеччини, а у 19-48 році переїздить да Англії, де опікується цілим рядом таборів українських переселенців, зокрема міст Дербі, Ноттінгам, Лестер.

У грудні 1955 р. о. Олександер прибув до Каракас у Венесуелі, де багато спричиняється до росту життя місцевих українців.

Після майже десятирічного побуту у Венесуелі о. Олександер переїжджає до Лос Анжелесу. Вийняткові риси священика, патріота і громадянина, сприяють розбудові та ростові парафії св. Андрея Первозванного та загально-громадській співпраці українців. Великою пошаною та признанням втішався Покійний і серед українців — католиків.

Перейшовши на заслужену пенсію, о. Олександер переїхав до Сан Дієго, де заопікувався не великою, але дружньою й спокійною громадою православних українців.

В Баунд Бруку в церкві — Пам'ятнику перед відкритою домовиною прощав о. Олександра Митрополит Мстислав, згадуючи важкий життєвий шлях Покійного, Його самовіддану службу українській Церкві та Народові.

Прощаются із своїм Побратимом-сослужителем оо. П. Фалько, М. Земляченко, С. Новицький, Ф. Істочин, І. Наконечний.

Грудки свіжої землі падають на домовину...Промовляють ще о. прот. П. Фалько, отаман Лютий-Лютенко. Вони згадують про велику втрату Церкви і Нації.

Вічна пам'ять відданому Синові українського народу!

Ол. Скоп.

З діяльности Української Вільної Академії Наук

(Доповідь проф. П. Маценка у Вінніпеґу)

В неділю 31-го березня, о год. 2:30 по пол., відбулася публічна сесія Академії, в будинку КУК, на якій проф. д-р Павло Маценко, з Колегії св. Андрея, виголосив дуже цікаву й цінну, науково обґрунтовану доповідь на тему „Фраґменти з історії української церковної музики". Давши історичний огляд з найдавніших часів, підкресливши походження українського церковного співу і народної пісні (псальми, канти, панегірики і т. д.), через лірників, кобзарів і невідомих в історії церковних композиторів, впливи европейської науки через численних укр. студентів в університетах Падуї, Сорбонни, Праги, Кракова і ін. В минулих століттях, д-р Маценко вказав на іґноранство українських авторів, як Парамонів і ін,. в їх писаннях на цю тему. Деякі українські автори неслушно заперечували і заперечують існування історичних джерел української музики в той час, коли існують ще не розроблені великі скарби цих джерел, що доводять походження і розвиток церковної музики які переходять навіт з України в Московщину і на ввесь славянський світ і поза нього. Потрібно великої праці, щоб викрити це, не тільки перед світом, але і перед самими українцями та відбити московські претенсії на цю дорогоцінну українську спадщину.

Сесією проводив проф. Я. Розумний. В дискусіях брали участь: о. проф. О. Баран, д-р М. Марунчак, проф. Я. Розумний й інші. Висловлено побажання, щоб д-р Маценко написав на цю тему спеціяльну працю, як коротку історію української церковної музики для широкого вжитку.

Присутні нагородили прелегента дружніми оплесками, а проф. Розумний склав йому подяку від Президії Академії та присутніх.

Інф. УВАН

Помер д-р Кость Вагилевич

І нікому свій жаль, свій біль сповіотити
І з глибин душі, мов з виру вирина
Важке, як камінь, слово: ґужина!

(К. Вагилевич, „Непоборна Україна", Прага 1941, стор. 99).

Дня 11 січня 1974 р. попрощалися празькі громадяни з своїм милим Костем Вагилевичем, котрий віддає свому народові все, що тільки мав: працьовитість, пильність, витривалість, досвід, знання і хист. Особливо хист доброго вчителя-педагога та поета.

Народився К. Вагилевич 22 травня 1892 р. біля Закарпатського Ясіня в с. Ясені в родині бідного верховинця, що крім дерев'яної хатинки та 13 дітей (тільки 5 осталося при житті), нічого більше не мав. У цім селі Кость так само скінчив одноклясову школу, а дальше його життя не було нічим іншим як одисеєю. Він будучи ще хлопчиком, пас худобу і то не тільки свою, але й чужу і як трохи підріс, пішов на лісову працю до пана, щоб там заробити хотяй на кусник хліба. В 1912 р. його забрали до австрійського війська де його захопив 1914 рік тобто 1-ша світова війна. Як активного вояка призначили на фронт уже в перших днях війни, де був важко ранений і відвезений до шпиталю, який попав у руки російської армії. Росіяне перевезли полонених за Урал, де Кость пережив дві люті-сибірські зими, про які покійний не раз згадував. У 1916 р. перевезли полонених, між ними і Костю на Україну, щоб там працювати у поміщиків на ріллі й звідсіля в 1918 р. він був покликаний до Галицьких Січових Стрільців, щоб обороняти свою рідну Галичину перед добре озброєною Польщею.

Але проти добре озброєної армії Польщі Українсько-Галицька армія невстоялась й у 1919 р. уступила на Закарпаття, яке тоді вже належало до ЧСР. Вояки були розброєнні і відтранспортовані до таборів для полонених у північній Чехії. Кость Вагилевич попав у табір в Йосефові. В 1921 р. вояки були звільнені з під режиму для полонених і їм була дана можливість вибрати собі професію після свого фаху й здібности.

Кость Вагилевич, без огляду на свій вік, вступає в новоорганізовані матуральні курси щоб осягнути середню освіту, яку він дійсно осягнув на протязі двох років. Потім вступив на університет у Празі, де був у 1929 р. промований на доктора філософії, з правом апробації навчання в середніх школах. Ще того самого року від'їхав він на Закарпаття, де отримав місце вчителя в народній школі в Широкім Лузі а згодом в Новоселиці, Дубовім та в Бедевлі Тячівського округу. Щойно у 1938 р. отримує посаду в горожанській школі в Рахові, але нею він не довго тішився, бо вже 15 березня 1939 р. наступали на Карпатську Україну мадярсько-Гортіївські орди, щоб там знову придушити всякий подих волі. К. Вагилевич і з іншими нашими патріотами, між ними і його колегою та приятелем д-р Іваном Хандрицьким, були ув'язнені мадярськими органами в таборах смерти в В. Бичкові та Кривім і опісля ескортовані (ті, що ще не були вимордовані) до концентраційного табору в Варюлопоші біля Ніредьгазу, звідкіля по 2-3 місяцях був вивезений на австрійську границю і викинений до Австрії. Літом 1939 р. зупинився в Празі де в тім часі вже находилася його вже зукраїнізована дружина з двома малими дівчатами Настею та Параскою у її батьків. Тут ще важливим підкреслити, що Чехія з Моравією була тоді вже так само окупована німцями й творила формальний протекторат.

У тому році Український Вільний Університет в Празі поширив філософічний факультет і кафедру педагогіки, завідуючим якої став проф. д-р А. Волошин. Коли довідався деканат філософічного факультету про прибуття д-ра Вагилевича — заслуженого культурного діяча, то його радо прийняли на асистента для згаданої кафедри.

Кость Вагилевич був не тільки здібним учителем, але був він і дуже активним громадським, або ще краще сказати, культурним діячем. Він увесь час жертвенно працював для народу.

В 1945 р. по „визволенню" ЧСР, коли довідався Вагилевич, що його найкращого друга Івана Хандрицького людину так само ідейну і працьовиту, совєтські органи вивезли на Далекий Схід (звідкіля більше не повернувся), і щоб його подібна доля не спіткала, втікає до Німеччини, щоб зберегти своє життя, без огляду на те що там, з огляду на програну війну, ситуація не була завидна. В ЗСА в першу чергу працює над уже започаткованим букварем для дітей.

І хоч як був К. Вагилевич зайнятий, усюди переслідувала його важка туга за рідним краєм і за своєю ріднею, а відчуваючи вже скору смерть, він 9 березня 1973 р. майже неочікувано приїжджає до дому — до Праги, щоб хотяй там біля рідні зложити своє вже знеможене тіло. Тут він ще стрінувся з своїм братом, який перед смертю приїхав його відвідати з його рідної Ясені.

Помер цей щирий патріот 4 січня 1974 р. Збережім добру пам'ять про цього щирого і заслуженого нашаго патріота й діяча.

Закінчимо цей сумний спогад про нашого поета улюбленим його віршем

„Далеко, далеко десь
ватра горить,
Над горами зоряна звисла
блакить.
Десь тужить трембіта,
Та це тільки спогад
з коханих Карпат.

Ю. Г.

Трентонський „Український Народний Дім" осередок місцевої української культури

Цей скромний допис має на меті познайомити ширший загал нашого громадянства в Америці з труднощами і успіхами нової української еміграції в Трентоні у зв'язку з будовою і діяльністю її Народного Дому.

Передвоєнна українська зарібкова еміграція в Трентоні чекає ще свого історичного опрацювання.

Українці нової, переважно політичної еміграції, прибули до Трентону, Н. Дж. з таборів ДіПі в Німеччині в 1950-их роках і поселилися на постійно в місті і околицях числом приблизно 800 родин (около 3000 осіб). Згуртовані з перших років у віроісповідних парохіях (дві православні, одна укр. католицька) вже вчасно почали організуватися в громадянські, політично партійні та молодечі гуртки за взірцями привезеними з Рідного Краю та з таборів ДіПі. Як відомо такі гуртки мають нахил замикатися у своїх „геттах". Вони рідко співпрацюють з собою, а частіше ревалізують.

Розуміючи небезпеку партійного роздрібнення та памятаючи на заклик Великого Учителя Івана Франка: „Не пора в рідну хату вносити роздор! Най пропаде незгоди проклята мара"!— гурток вдумчивих патріотів вже вчасно видвигнув ідею придбання свого українського народного дому, як нського Народного Дому, як нтру.

В пропаганді цієї ідеї вказувано, що в такій загальній установі вся українська спільнота в оден час і в одному місці маніфестуватиме свої українські ідеали і почування: тут збільшиться можливість плекати і вдержати свою національну ідентичність серед чужого окруження; тут буде краща можливість рятувати молодь від денаціоналізації; тут будуть розвиватися та утривалюватися товариські зустрічі старшого громадянства і молоді при різних товариських сходинах та імпрезах.

Зерно здорової ідеї впало на родючий ґрунт, бо українська душа прагнула до справжного соборницького об'єднання всіх українців. Тож з кожним роком збільшався гурт прихильників українського Народного Дому. В 1960 р. з гурту прихильників вилонилося „Товариство Український Народний Дім в Трентоні", із статутовим проводом — Виділом Товариства.

Від перших літ свого існування Товариство почало інтензивну збірку фондів на купно дому. В тій цілі уряджувано доходові імпрези, коляду, принагідні збірки, та зорганізовано особливу форму пожертв: 100-долярові уділи — сертифікати.

В 1967 році куплено за 37.000 дол. відповідну для потреб Народного Дому реальність (шість і пів акра землі з двома будинками).

Реальність була дуже запущена і своїм виглядом радше відштовхувала покупців. В хвилині купна Товариство могло дати завдаток всего 13.000 дол., а решту 24.000 дол. зобовязалося сплачувати ратами по 4.000 дол. річно.

Тепер із подвоєною енергією закипіла праця над придбанням грошей на сплату довгу та над відновленням будинків і площі. Труднощі були виняткові і видавалися недо-поконання. Та дійсність показала, що нема таких труднощів, щоб їх не можна побороти, коли до праці візьметься гурток відданих ідеї патріотів з підпорою рівнож патріотичного, готового на всякі жертви, громадянства. Тож за кілька літ упертої праці виплачено довг за закуплену реальність, та дослівно особистою фізичною працею членів гуртка переведено докорінну перебудову обох будинків та споряджено простірну площу для спортових і розвагових цілей.

З весною 1973 року поставлено до диспозиції трентонської української громади до непізнання відновлений, модерно репрезентативний куток Рідної України на чужині.

Мрія, щоб Український Народний Дім став культурним осередком трентонського українства увійшла в реальну стадію. І так: велика репрезентативна заля в головному будинку служить місцем більших зібрань і сходин як членів Т-ва УНД так і численним місцевим та позамісцевим сусіднім українським організаціям. Це також вимріяне місце для зимових розваг, рефератів, імпрез і т. п. Сім менших заль стали домівками молодечих організацій: Пласту, СУМА, Українське Спортове Т-во, та вищі кляси Школи Українознавства. Три однородинні помешкання віддано у винайм українським родинам.

На спортовій площі відбуваються змагання місцевих і позамісцевих, українських і неукраїнських спортових дружин. А на площі для неспортових забав і розваг, включно з бетоновою площею для українських танків, літньою порою відбуваються пікники, забави тощо.

Трентонський Український Народний Дім на добрій дорозі до осягнення своєї мети — стати соборницьким культурним осередком трентонського і околицьного українства.

Павло Сиротюк

Члени української групи Міжнаціонального Фестивалю у Філядельфії під час пресової конференції. Стоять (зліва): Христина Перфецька, Марія Мазур — голова української групи, Марійка Панчак й Ірина Юрчак. (Гл. репортаж (О. Л.) „Українці беруть участь у Міжнародному Фестивалі" у „Свободі" з 13-го квітня ц. р.).

Плянують утворити асоціяцію українських музеїв в Канаді

Вінніпеґ. — Перший раз в історії українських музеїв в Канаді були влаштовані в Осередку Української Культури і Освіти семінарі про українське музейництво в контексті музейництва всеканадського. Д-р Богдан Климаш, голова Слов'янської і східньо-европейської секції Національного Музею Канади в Оттаві, дав короткий курс каталогування музейних експонатів; ширше зупинився над виставками, що в наших музеях в переважаючій більшості не відповідають потрібному рівневі; дав короткий виклад про ротаційні та мандрівні виставки, організацію членства для музеїв тощо. У семінарах узяли участь представники всіх українських музеїв у Вінніпезі, добровільні працівники музеїв та зацікавлені музейними справами. Учасники семінарів широко дискутували порушені справи.

Крім професійних музейних справ були обговорені можливості створення асоціяції українських музеїв у Канаді. В цій справі написано листа до Президії КУК з пропозицією включити точку про музейництво в програму чергового Конґресу Українців Канади. Створено ініціятивну групу, яку очолив д-р В. Климаш.

Учасники семінарів багато навчилися, підняли рівень своїх кваліфікацій і однодушно висловили потребу частіше влаштовувати подібні семінарі.

ПИСАНКИ З 33 КРАЇН У ГОЛЛМАРК ҐАЛЕРІЇ

Ню Йорк. — У Голлмарк ґалерії, при 5-ій евню і 56-вулиці в Ню Йорку, відкрилась велика виставка писанок і крашанок із 33 країн світу. Безплатна виставка відчинена з 9 ранку до 7 г. вечора від понеділка до суботи включно. Показ процесу писання писанок — від 12 г. дня до 2 г. по полудні. Виставлені писанки не лише „курячого походження", а й такі, що зроблені з металю, глини, каменю, з дерева та ін. матеріялів. Понад 1,000 писанок розкладені в скляних шафах, з підписами-поясненнями.

На добрий спомин бл. п. Маріяна Чучмана

З волі Божої відійшов у вічність 24 січня, 1974 відомий член української громади нашого міста Торонта бл. п. Маріян Чучман. Народжений 24 вересня 1899 р. в княжому городі Буську. Вихованець гімназії в Золочеві й Буську, вже з малку засвоїв собі любов Бога і рідного народу. Покликаний Австрією до війська, був приділений до артилерійського полку, пережив пекло на італійському фронті, був тяжко ранений, але вивчив основно гарматне „мистецтво". По розпаді Австрії перейшов до Галицької Армії де став хоружним в артилерійській бриґаді УСС під проводом отам. Яр. Воєвідки. По відбутих боях,захворів на тиф і пережив чотирокутник смерти. Коли прийшов до сил, зголосився до повстанського загону та відбув з ним кілька рейдів. В тому часі попав в руки большевиків, але щасливо від них вирвався. В р. 1922, вернувся в рідні сторони, вже під польську окупацію. Поляки підозрівали його в протидержавній акції, то й довелось йому пересидіти кілька місяців у тюрмі „на замку" в Золочеві.

Вийшовши з тюрми, перейшов у Львові солідний вишкіл цинкографічного мистецтва і за допомогою батька, заложив у Львові власне клішарське підприємство під назвою „Унія". Всім Львовянам, особливо членам видавничого цеху, добре відома була постать „директора Маріяна", бо „Унія" була в цей час усім нам дуже потрібна. В р. 1913, одружився з Галиною Волошинович.

Большевики як тільки прийшли до Львова, „знаціоналізували" його „Унію". Також і німці не повернули йому його підприємства. Воєнна хуртовина розділила Маріяна з його дружиною і братом, а віднайшли один одного на іміграції у Фрайбурґу, Німеччина. Там він працював в „Імці" та вивчав креслярство. Приїхавши до Канади, дістав тут посаду опершу в Оттаві, відтак в Торонті де працював на державній посаді а ждо емеритури. Тут зразу включився в громадське життя і також став членом „Стрілецької Громади" і „УНО".

Після смерти дружини, виїхав до Польщі на відвідини своїх сестер і тоді пробував стягнути когось з родини до Канади. Коли це невдалось, повернув до Торонта і одружився вдруге з Марією Демидчук вдовою по його Кузині бл. п. д-р С. Демидчукові.

Хто бачив і знав їх життя, міг тільки радіти бачивши, як вони обоє були щирими друзями. На жаль недовгою була їх радість. На пораду лікарів, Маріян піддався операції, яка скінчилась його смертю. Похоронено його в родинному гробівці, на цвинтарі „Проспект". В похороні взяло участь двох священиків, блища і дальша родина, та богато приятелів і знайомих. На цвинтарі прощав покійного о. Мітр. П. Хомин; від „Стрілецької Громади" попращав д-р Росоха. Стрілецькою піснею „Видиш Брате мій" закінчились на цвинтарі похоронні обряди. Після похорону, відбулась тризна, де до приявних промовив Роман Ломаґа, близький приятель покійного, згадуючи його чесноту, патріотизм і жертвенність. Довший спомин про пок. Маріяна сказав проф. Евген Капій.

При кінці Тризни, забрав слово д-р Ю. Ваньо, кузин покійного і в коротких словах зложив подяку від родини всім, які взяли участь в похоронах а також в панахидах.

Замість квітів на могилу, зложено пожертви на „Фонд Блаженіщого Иосифа" суму 570 дол. Гроші вислала до Риму Ярослава Ломаґа.

Так закінчився життєвий шлях, одного з тих, які зі зброєю в руках боролись за волю рідного народу.

Вічна йому память!

Роман Ломаґа

Плянують освоєння нечорноземних цілинних земель

Москва. — Газета „Правда" з 4 квітня у своїй редакційній про „Програму великої важности" уточнює плян освоєння т. зв. нечорноземної зони Російської Федерації, про що вперше говорив Л. Брежнєв в часі відзначування 20-річчя започаткування освоєння чорноземних цілинних земель в Алма Аті. Коли йдеться про нечорноземну зону Російської СФСР, то плян розрахований на час 1975-1990 років. Кошти реалізації пляну упродовж найближчих тільки п'яти років передбачені на кругло 35 мільярдів карбованців. Щоб нечорноземну зону перетворити в зону пригожу для сільського господарства, потрібно перевести великих розмірів меліораційні роботи. Плян передбачає осушення 9-10 мільйонів гектарів і наводнення 2-2,5 мільйона гектарів. На 8-10 мільйонах гектарів треба буде провести ряд культурно-технічних заходів, включаючи ліквідацію мілкоконтурности полів та вапнювання кислих ґрунтів. Все це вимагатиме величезних фінансових і технічних витрат та має бути здійснене коштом усього Совєтського Союзу. Стосовне рішення в цій справі вже винесли ЦК КПСС та Рада міністрів СССР 3-го квітня, намітивши виділення для потреб РСФСР із загального союзного бюджету фонди на виробництво і доставу в роках 1976-1980 120 мільйонів тонн мінеральних добрив, 380 тисяч тракторів, 94 тисячі зернозбиральних комбайнів і 230 тисяч вантажних автомобілів. На нечорноземній зоні буде побудовано цілий ряд тваринницьких комплексів. Щоб забезпечити безперебійність постачання, у цій зоні буде споруджено 25 тисяч кілометрів нових доріг з асфальтним покриттям та буде побудована електропровідна система.

ЦК КПСС і Рада міністрів СССР формально прийняла внесок ЦК комсомолу про започаткування „всесоюзного ударного комсомольського будівництва" і про спрямування у нечорноземну зону студентських груп з союзних республік. Всі совєтські союзні республіки (не тільки РСФСР) мають забезпечити плян освоювання нечорноземної російської зони, висилаючи туди в першу чергу свою молодь, яка у незвичайно важких умовах має освоїти для комунізму нові терени до кінця 1990 року.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ШЕМБЕРКО — член УНСоюзу, Відд. ч. 59, Т-ва Українська Січ в Бриджпорт (Конн.) Помер 28-го грудня 1973 року на 81 році життя. Покійний народився в селі Дички, Рогатинського району, а приїхавши до З.С.А. став членом У.Н.С. в 1938 р. Полишив у смутку дві дочки, два зяті, три внуки і три правнуки. На Україні брата і сестру в Дичках. Похорон відбувся 31-го грудня 1973 р. від погребового заведення до Української Православної церкви Покрови Пречистої Діви Марії при участи членів родини і знакомих, поховано на цвинтарі Віліментик, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Галькевич

о. д-р ПЕТРО БАРНОВ — член У.Н.С., Відд. ч. 301, Т-ва Дмитра Вітовського в Чікаґо. Помер 30. листоп. 1973 р. на 72-ому році життя. Покійний народився в 1902 р. в Україні, і став членом У.Н.С. в 1951 році. Полишив у смутку родину в Україні Похорон відбувся 3-го грудня 1973 на цвинтарі Ельмвуд в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

АНДРІЙ ГУЧКО — член УНСоюзу, Відд. ч. 106, Т-ва св. о. Миколая в Чікаґо. Ілл. Помер 31-го грудня 1973 на 87-ому році життя. Покійний народився 1886 в Галичині, і став членом У.Н.С. 1915 р. Полишив у смутку дружину Тессі з родиною. Похорон відбувся на цвинтар Св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ЛІДА з ГОДОВАНЦІВ ГАВРИЛЯК — членка УНСоюзу, Відд. ч. 472, Т-ва Пластовий Відділ в Шикаґо. Померла 18-го лютого 1974. Покійна народилася в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1954 р. Полишила в смутку чоловіка Романа, доньку Христину, маму Софію Годованець. Похорон відбувся 21-го лютого на Укр. Цвинтарі в Бавнд Бруку Н.Дж.

Вічна Її Пам'ять!

Стефанія Кочій

ТИХОН НЕЧИТАЙЛО — член УНСоюзу, Відд. ч. 397 Т-ва ім. Св. Ольги в Філядельфії, Па. Помер 6-го березня 1974 на 74-ому році життя. Покійний народився в 1900 р. в Богодухів, Україна і став членом У.Н.С. в 1957 р. Полишив у смутку дружину, доньку з чоловіком та внуками. Похорон відбувся на цвинтарі Окленд в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа —
Михайло Нич

ФЕВРОНІЯ ЧОРНІЙ — довголітня членка Відд. 261 УНСоюзу у Віллінґстовн, Н.Дж., померла 10. січня 1974 р. на 80 р. ж., народ. в селі Криве, пов. Скалат, Україна. Стала членкою УНС 1935 р., полишила в смутку брата і цілу родину, два брати в Україні; похорон відбувся на парафіяльним цвинтарі в Шенандор, Па.

Вічная Їй Пам'ять!

Секр. Відділу

ГНАТ ШЕЛЕСТЯК — член УНС, Відд. ч. 297, Т-ва Св. Стефана в Барнесбори, Па. помер 10. березня 1974 р. на 81-ому р.ж. Покійний народився 15. серпня 1892 в Галичині, а став членом УНСоюзу в 1933 р. Полишив у смутку 4-ох синів, 2 доньки, 22 внуків, 18 правнуків і сестру в Чехословаччині. Похорон відбувся 12. III. 74 на цвинтарі Непорочного Зачаття в Спенґлер, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Йосиф Селестак

МИХАЙЛИНА МУЩИНСЬКА — членка УНС, Відд. ч. 119, Т-ва Сестрицтва П.Д.М. в Кампбелл, Огайо; померла 2. березня 1974 на 86-ому р.ж. Пок. нар. 1888 р. в Польщі. Членкою УНСоюзу стала 31. січня 1919 р. Полишила в смутку діти: Брониславу, Марію і Станиславу. Похорон відбувся 4. березня 1974 на цвинтарі Кальварія в Янґстовн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Мамрич

ЛІДІЯ УЛИЦЬКА — членка УНС., Відд. ч. 325, Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, померла 23. січня 1974 на 59-ому р. ж. Покійна народилася 1915 в Ґраз, Україна, а стала членкою УНСоюзу в 1949 р. Полишила в смутку доньку Анна і 3-ох синів: Ігор, Юрій. Андрій Похорон відбувся 28 січня, на цвинтарі Ципресс Гіллс в Брукліні, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу

ЕЛІЯС ОКОЛИТА — член УНС, Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ в Вонсакет, Р. Ай. Помер 17 лютого 1974 р. на 77-ому р. ж. Покійний народився 1 серпня 1895 р. в Гогошиниці, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в лютому 1921 р. Полишив у смутку дружину Стеллу, доньку, сестру в Україні та 3 внуки. Похорон відбувся 20. 2. 74 на Укр. Правосл. Кладовищі в Блекстон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

АННА ВІВЕР — членка УНС Відд. ч. 309, Т-ва Українських Клюв в Саґінав, померла 6. березня 74 на 57-ому р.ж. Покійна народилася в 1916 р. Тітусвил, Міч. а членкою УНСоюзу стала в 1945 р. Полишила в смутку: мужа, двох синів і одну доньку. Похорон відбувся 11. III. 74 на цвинтарі Монт Олевет в Саґінав, Міч

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар Відділу

АННА ПОГНАТАН — членка УНС., Відд. ч. 185, Т-ва Св. Василія в Майфілд, Па., померла 5. березня 74 на 81-ому році життя. Покійна народилася 28. квітня 1894 в Галичині, і стала членкою УНСоюзу в грудні 1927 р. Полишила в смутку 3 доньки: Марію, Юстину і Корін та сина Івана. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Івана (9. березня ц.р.) в Майфілд, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Михайло Романишин

ЖОРЖ ГАРРІ ЗАЦ — член УНС., Відд. ч. 308, Т-ва Святого Михайла в Е. Сан Люіс, помер 4. березня 1974 на 54 році життя. Покійний народився 7. березня 1919 в Е. Сан Люіс, Ілл., і став членом УНСоюзу в 1957 р. Полишив у смутку дружину Олену Марію доньку Катерину Марію, сестру Веру. Похорон відбувся в Касейвілл, Ілл. дня 7. III. 74 на цвинтарі Касейвілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Івасишин

ДМИТРО ГУМЕНЮК — член УНС., Відд. ч. 294, Т-ва Укр. Народ. Союз. в Раквей, Н.Дж. Помер 7. лютого 1974 року на 82-ому році життя. Покійний народився 16. травня 1891 р. в Україні, а членом УНСоюзу став в 1933 р. Полишив у смутку двох синів: Олександра й Василя, доньку Марію, 4 внуки, двох братів і сестру в Европі. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Володимира в Кессвілл, Н.Дж. дня 19.2.74.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Татарнів

ГРИГОРІЙ ОНИСИК — член УНС., Відд. ч. 108, Т-ва Святого Духа в Лейквуд, Огайо, помер 12. лютого 1974 р. на 82-ому р. ж. Покійний народився 1890 р. в Моріч, Перемишль, Україна, і став членом УНСоюзу в 1917 році. Полишив у смутку дружину Катерину, сина Івана, доньку Стефанію і Ненсі, сина Андрія і 6 внуків. Похорон відб. 15. II. 1974 на цвинтарі Бруклин Гаґтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Миколай Коваль

МАРІЯ БУКИВСЬКА — членка УНС., Відд. ч. 112, Т-ва Св. Марії в Пармі, Огайо. Померла 10. лютого 1974 року на 90-ому р. ж. Покійна народилася 9. 5. 1883 в Польщі, і стала членкою УНС 30. 4. 30. Полишила в смутку сина Івана. Похорон відбувся 14. лютого 1974 на цвинтарі Бруклин Гаґтс Семетері в Клівленді, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!

Марія Капраль

ВАСИЛЬ ОРДИНОВІЧ — член УНС, Відд., ч. 207 Т-ва Галицька Січ в Савт Дірфілд, Масс. Помер 2. лютого 1974 р. на 76-ому р. ж. Пок. народ. 16-го лютого 1897 року, і став членом УНСоюзу в травні 1919 р. Полишив у смутку дружину Каролину. Похорон відбувся 5. лютого 1974 р. на цвинтарі св. Альойсіус Семетери в Індіян Орчард, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Рева

МАРІЯ САЛАМАХА — членка УНС. Відділ ч. 138, Б-ва св. Івана Хрестителя в Ґлестонбурі, Конн. Помер 15. лютого 1974 на 57-ому році життя. Покійна народилася 10-го липня 1917 в Мудус, Конн. і стала членкою УНС 18.5.72. Полишила в смутку мужа Івана, дві доньки, два брати, дві сестри і 4 внуки. Похорон відбувся 18. 2. 74 на укр. цвинтарі в Ґлестонбурі, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Симон Куникевич

РОДІОН ОЛЕГ ІВАНЧУК — член УНС, Відд. ч. 433, Т-ва Івана Мазепи в Вест Айсліп, Н.Й. Помер 4. лютого 1974 р. на 50-ому році життя. Покійний народився в 1924 році в Струсів, Теребовля, Галичина, і став членом УНСоюзу 1949 року. Полишив у смутку дружину Ірину, дітей, брата, сестру і родичів. Похорон відбувся 8. лютого 1974 року на цвинтарі Св. Карла в Пінелявн, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Іванна Завируха

КИРИЛО НАКОНЕЧНИЙ — член УНС, Відд. ч. 211, Т-ва Святого Михаїла в Стаплетон С.І. Помер 23. січня 74 на 86-ому р. ж. Покійний народився 17. липня 1888 року в Австрії і став членом УНСоюзу в 1934 р. Полишив у смутку Анну Канович, Івана Наконечного, Яне Кеатінґ, Гелен Ґурбіш, Карла Наконечного, 17 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 25. І. 1974 на цвинтарі Св. Петра в Статен Айленд, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр. Відділу

Відбулася виставка „Україна 1917-1921 років" для учнів шкіл Манітоби

Вінніпеґ. — Для належного відзначення в цьому році „Українського Національного Дня" з масовим включенням у відзначування національних роковин шкільною дітворою державних шкіл Вінніпеґу і околиці, Осередок Української Культури (ОУКО) влаштував виставку „Україна 1917-1921 років". В експозиції були експонати Українського Військово-Історичного Музею, що тепер приміщується в УВАН і є в стадії католоґізації. У вересні цього року Музей буде переданий до ОУКО.

Виставку відвідало поверх 1,500 дітей, які приїздили організовано з різних державних шкіл Вінніпеґу, Вайти, Ґімлі, Босежур, Селкірк та інших околиць Вінніпеґу. Вечорами від 6-9 відвідувачі виставки мали можливість слухати концертів симфонічної оркестри київського радіо та львівської філармонії з магнітофонних записів з інтродукцією та поясненнями видатної піяністки Люби Жук з Монтреалу. Програма концерту складалася з творів таких композиторів, як М. Вериківський, Б. Лятошинський, Л. Ревуцький, А. Штогаренко, С. Людкевич, М. Скорик, В. Рибальченко, В. Гомоляк, М. Дремлюга.

ДМИТРОВІ ЧИЖЕВСЬКОМУ НА 80-ЛІТТЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

і 1964 рр. зі статтями різних авторів, між ними багато професорів, що були свого часу учениками Чижевського в університетах.

Лиха доля не дала Чижевському діяти в Україні, де він міг би підготувати тисячі науковців — шукачів правди. Але й ті наукові здобутки, які Чижевський створив на чужині часто у невідрадних обставинах, будуть прикладом для дальших дослідників — українських і людей інших національностей.

Часто у людей похилого склонного віку слабне пам'ять, погасає охота до праці із-за фізичних недомагань. Можна тільки радіти, що Дмитро Чижевський не вважає на пізні літа: як довідуюсь, незабаром буде надрукована його нова праця про Миколу Гоголя, в якій, як пише автор, є „багато нового". Тож маємо надію, що Дмитро Чижевський і в дев'ятому десятку свого життя напише не одну цінну книгу, для своїх земляків і для культурного світу.

„Гомін" - „Орлик" - Луців в Рочестері

21-го березня ц. р. заля „Іст Рідж Гайскул" в Рочестері була виповнена по береги.

На сцені — гостинний виступ хору „Гомін", танцювального ансамблю „Орлик" і відомого бандуриста-тенора Володимира Луціва — які чарували публіку майстерним виконанням свого репертуару.

Треба з приємністю підкреслити, що як хор, так і танцювальна група, добре здисципліновані і виконували свої точки легко, без найменшого прояву напруження. Хористи ні разу не займали свої місця за спущеною завісою. Вони кожного разу виходили на сцену з-за куліс при глядачеві; хористи другого й третього рядів несли з собою зручні легенькі стільці, на які вони швидко ставали й були готові до співу. Оригінально! Справді, дуже оригінально й гарно!

Оригінально теж задуманий сам початок концерту. Відкривається завіса, на сцені піяніст, який м'яко й легко приграє до ледь-ледь доносливої маршової пісні „Розпрягайте хлопці коні...". Пісня зростала на силі щораз більше аж до форте і на сцену вмаршували хористи в народних одностроях під рясні аплодисменти.

Хор під артистичним диригуванням маестра Ярослава Бабуняка виконував пісні музикально-культурно, демонструючи добру зіспіваність, м'які крешенда і бездоганну гармонію. Також треба підкреслити, що слова пісень хор доносив до найдальших рядів публіки дуже виразно. Непотрібно тільки був сповільнений ритм у „Вечорницях" Ніщинського в тому місці, де тенор співав своє сольо.

Дуже гарно виконували свої точки танцювальна група „Орлик" під вдумливим керівництвом Марії Бабич і Дмитра Парадюка. Заслуга керівників та всієї танцювальної групи в тому, що вони не вдавалися до дешевих сценічних трюків, щоб викликати хвилевий ефект у глядачів, а виконували танки у строго народному стилі. У кожному танку було видно яскравий малюнок, глибоку думку та мальовничо-естетичний образ. Треба також підкреслити легкість, народну грацiозність і чистоту виконання.

Народність була строго витримана у всьому. Навіть музичний супровід до танків виконували чисто народні „музики"; скрипка, цимбали, сопілка і бубон. Все це вказує на серйозне й вдумливе трактування українського народного мистецтва.

Жаль тільки, що так мало бриніла бандура на сцені. Маестро В. Луців відспівав під звуки бандури тільки „Думку на смерть козака бандуриста" та й усе. Мабуть струни порвалися, що він вирішив виконати одну пісню в супроводі хору, інші ж під акомпаньямент фортепіяна.

Акомпаньятор, валієць по національності, Віллям Джонс знаменитий! Що він надзвичайно музикальна людина видно не тільки з того, що він прекрасно володіє технікою гри на фортепіяні, але й те, що чар української народної музики полонив його й цупко тримає при „Гомоні" вже кільканадцять років. Він відчуває і рівнож розуміє глибину нашої народної музики і навряд чи розстанеться з неї до кінця свого життя!

Степан Чорній

Попис „Рідної Школи" в Лос Анджелесі

„Рідна Школа" в Лос Анджелесі, яка розпочала свою діяльність у вересні 1953 року існує і гарно розвивається. Крім навчання рідної мови та історії України, приготовляється дітей і до гуртових виступів перед широкою публікою, влаштовуючи імпрези, як св. Миколая, Ялинку, Свято Матері та інші. А оце 10-го березня ц. р. було влаштовано в Українськім Народнім Домі спеціяльний показ здібностей дітей п. н. „Наші таланти", при тому вшановано і пам'ять нашого Національного Пророка Тараса Шевченка.

На програму складалося багато точок, щоб дати змогу багатьом дітям пописатися.

Після вступного слова Анни Микитин, була групова деклямація дітей 1-3 кляси. Брали участь Віра й Лариса Злиденна, Вол. Парабанюк, Наталка Словська, Кость Бабченко, Славко Шалаута, Вол. і Павло Будило та Андрій Захарясевич.

„Заповіт" Шевченка виконав молодечий хор СУМА під керівництвом пані Кеске.

Діточа оркестра (фортепіян, скрипка, бас, бенджо і тромбен) виконала пісні: „Ой під гаєм, гаєм", „Взявби я бандуру", „І шумить і гуде", та дві англійські.

Мала Нансі Прокопій танцювала „Козачок", Лариса Стамес читала вірш „Немила пригода", Петро Бабченко грав на фортепіяні „Солджер марч" Шумана, а Марійка Наливайко грала „Український гопак". Богдан і Карлос Макара співали дует „Де є той літак" і „О, Україно". Вол. і Кость Бабченки фортепіяновий дует Баха „Ададжіо Ц майнор" (на двох піянах).

Ґрупа куреня пластунок виконала пісні: „Юні Мрії," „Сонце згасло", „Карі очі", „Червона рута".

По перерві хор СУМА виконав „Ой, у лузі червона калина" і „Човен хитається".

Михайло Рудченко виконав на піяно „Фір Елізе" — Бетговена, а Марійка Наливайко на акордеоні „Джіні Линн полька".

Танцювальна група під керівництвом пані Прокопій танцювала „Гопак" і „Гречаники".

„Молитву" деклямувала Надя Шалаута, а Роман Сірий виконав на акордеоні „Дві гітари" і „Верховино".

Гарну програму закінчила осьмирічна балерина Роксана Бульчак „Еспанським танком" з балету Ремонда, музика Глазаноф.

Імпрезовим референтом була Марія С. Шенкірик.

Батьки мали нагоду тішитися успіхами своїх дітей, і разом з присутніми гостями рясно оплескували гарні виступи дітей. Молодечий хор СУМА, пластунки та танцювальна група додали більшого ефекту імпрезі та додали заохоти дітям до дальшого розвитку своїх талантів.

Д-р А. Вусик

Замість квітів на могилу
сл. п. д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО
зложили пожертви на Пластовий Дім у Нюарку, Н. Дж.
(2-ий список):

проф. д-р Кость і Павля ПАНЬКІВСЬКІ	$100.00
інж. Михайло ПЕЖАНСЬКИЙ	25.00
інж. Володимир ЯВОРСЬКИЙ	25.00
Слава та Юрій ДУТКА	20.00
Ольга та Марійка ПАНЧИШИНИ	30.00

Банкове конто Пластового Дому ч. 1614, "Selfreliance", 734 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106 (Plast, Inc.).

Замість квітів на свіжу могилу
св. п. д-ра Богдана Олесницького
визначного лікаря-громадянина, члена багатьох професійних, наукових і громадсько-суспільних організацій, незабутнього Земляка Станиславівщини і щирого Друга, на Стипендійний Фонд УЛТИА ім. М. Панчишина складають 50.00 долярів
д-р Володимир і Марія ПАНЧИШИНИ

Опечаленій Дружині, Дітям і скорбній Матері та всій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Повідомляємо в глибокому смутку, що 9-го квітня 1974 р. відійшов у Вічність, по довгій і тяжкій недузі, на 74-му році життя
СВ. П.
ІВАН МИКИТИН
(СТАРШИЙ)
один з ініціяторів і основоположників Українського Народного Дому в Трентоні, Н. Дж.

Опечаленій Дружині та Синам і всій Родині, висловлюємо щирі співчуття.
УПРАВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в ТРЕНТОНІ, Н. Дж.

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ПРАДІДУСЯ
бл. п.
ІВАНА СЕЛЬСЬКОГО
буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 21-го квітня 1974 року
на місці Його Вічного Спочинку, на Українському Православному Цвинтарі
св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Про молитви просять:
дружина НАДІЯ з РІДНЕЮ

Замість квітів на могилу Незабутнього
бл. п. д-ра Богдана Олесницького
складаю 20.00 долярів
на Фонд Катедри Українознавства у Гарварді.
Родині Покійного, зокрема ВП. Вдові, висловлюю щире співчуття.
Лев БЕМКО

XIII Курінь УПС „Дубова Кора"
в глибокім смутку повідомляє всіх Членів і Друзів ДК, що в неділю, 7-го квітня 1974 р. відійшов на Вічну Ватру, на 69-му році життя
пл.-сен. кер.
Д-Р ВОЛОДИМИР ПОМІРКО
відомий пластовий і суспільно-громадський діяч, пластовий виховник, один з передових членів „Дубової Кори" і довголітній член Верховіття ДК.
ПОХОРОН відбувся в Чикаго, Ілл., 10-го квітня 1974 року.

Родині нашого Покійного Друга складаємо найщиріші співчуття.

Замість квітів на могилу Покійного, прохаємо складати пожертви на Виховний Фонд ім. д-ра Володимира Помірка, на адресу: Mrs. Ludmyla Wolansky, P.O. Box 906, Thiells, N.Y. 10984.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Спілка Визволення України
ПОВІДОМЛЯЄ
Членів і Симпатиків СВУ та все Українське Громадянство, що
у Провідну Неділю, 21-го квітня 1974 року
на Українському Православному Цвинтарі
в Бавнд Бруку, Н. Дж., біля Церкви-Пам'ятника
НА МОГИЛІ ВЕЛИКОГО СИНА УКРАЇНИ
Д-РА ДМИТРА ДОНЦОВА
в першу річницю Його смерти
о год. 12:30 відбудеться
ПАНАХИДА
яку віправить о. Теодор Форостій з Пассейку
КРАЙОВА УПРАВА СВУ в ЗСА
КРАЙОВА УПРАВА СВУ в КАНАДІ

Школа ім. Митр. Андрея Шептицького в Монтреалі-Роземонт

Українська школа на Роземонті в Монтреалі (Канада) пристосовується до кожночасних змінливих потреб української громади. На початку поточного шкільного року вона називалася „Рідна Школа при парафії Успення Божої Матері". Через те, що тепер відвідують її діти різних католицьких парафій, вона змінила назву на „Українська Народна Школа ім. Митрополита Андрея Шептицького".

Раніше було в ній вісім кляс — передшкілля й сім народних кляс. Тепер, хоч кількість дітей зменшилася, число кляс збільшилося з уваги на нові потреби. З передшкілля виходили діти, яким було заледве п'ять років. Вони були замалі до першої кляси, а годі було їх завертати до передшкілля. Тому створено нову „букварну" клясу, в якій дошкільнята вивчають цілу абетку, але ще не читають і не пишуть так багато, як учні першої кляси.

З другого боку батьки почали приводити до передшкілля щораз менших дітей, бажаючи бодай раз у тиждень дати малятам змогу погратися з українськими ровесниками. Дволітні діти находилися в тій самій клясі, що й п'ятилітні, що було невказане з методично-дидактичних і виховних моментів. Щоб проблему розв'язати, створено новий садочок, в якому вік дітей вагається поміж нескінченим другим роком, але не вище четвертого року життя.

Сьому клясу поділено на дві групи, щоб дати учителям змогу присвятити кожній дитині увагу індивідуально й краще приготовити її до першого курсу українознавства. На тому не кінець. Тому що деякі діти в школі походять із національно мішаних подруж, в яких одне з батьків не-українського походження бажає вивчити українську мову й говорити з дітьми по-українськи, створено клясу для дорослих. До неї записалося тринадцять учнів. Ці „наші найменші" пильно вчаться. Одним із методичних засобів є використання „Веселки" в дидактичному процесі з дорослими. Всі вони передплачують „Веселку" й зложили пожертву на її пресовий фонд.

Клясу дорослих веде пані М. Бучард, садочок пані О. Сербин, передшкілля пані О. Маців.

Директором цієї живучої школи є о. Василь Бринявський.

Христина Дякунчак
за Батьківський Комітет — реферат садочка

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Пам'яті інж. Лавра Веремчука

В неділю, дня 3 березня 1974 р. в Гартфорді поширилася сумна вістка, що інж. Лавро Веремчук відійшов у вічність. Всіх, хто ближче знав св. п. Покійного, пригнобила ця вістка не тільки тому, що відійшла від нас людина, яку всі любили та шанували, але тому, що відійшла від нас людина досить молодого віку, залишивши в смутку дружину Іванну, трьох малолітніх синів, стареньку матір, сестру та братів. Гартфордська громада втратила в особі св. п. інж. Лавра Веремчука одного з активних членів.

Покійний Лавро Веремчук народився 19 квітня 1928 р. в Секуні на Волині в родині народного учителя. Його шкільне навчання та заразом формування його світогляду припало на час бурхливих подій 2-гої світової війни. Чотирнадцятилітнім хлопцем під впливом воєнних обставин покидає свою Батьківщину. Доля його кинула, як майже всіх, в непривітну Німеччину.

Після закінчення війни молодий Лавро переїхав до Фельдкірхену, а пізніше до Інсбруку, де була заснована Українська гімназія. Після року переїздить до табору в Ляндеку, де включається в навчання в гімназії, яку кінПласті, як також і продовжує навчання в гімназії, яку кінчає 1946 р. Тоді знов переїжджає до Інсбруку, де вписався на університет.

Разом з батьками виїжджає до Аргентини, а 1956 переїжджає разом з батьками до ЗСА і вписується на університет Ровд Айленд на студії механічної інженерії. Тяжко було 29-літньому студентові зі слабим знанням англійської мови іти поруч 18- і 19-літніх студентів.

Перед закінченням студій св. п. Лавро познайомився з дівчиною, що приїхала до ЗСА у відвідини своїх споріднених з Польщі, та звінчався з нею. В цій людині він знайшов ідеальну дружину, вимріяну матір дітей і вірного друга. 1962 р. переїхав св. п. Лавро з родиною до Гартфорду і від тоді працював на суспільно-громадській ниві для добра громади, серед якої жив, як і для добра православної церкви св. Володимира, парохіянином якої він був. Працював Покійний до кінця свого життя хоч недуга почала поборювати його організм.

У вівторок, 5 березня, відбулася Панахида за спокій душі св. п. інж. Лавра Веремчука у похоронному заведені Талярського. Громадянство Гартфорду й околиці прийшло віддати останній поклін Покійному не тільки за його працю для громади, але і за те, що його шанували як людину найкращих прикмет. Після Панахиди настоятель церкви св. Володимира, о. Дмитро Мамчур, попрощав Покійного як зразкового парохіянина, а від гартфордської громади попрощав інж. Лавра Веремчука в далеку дорогу голова місцевого Відділу УККА д-р Осип Теслюк.

В середу, 6 березня, тлінні останки св. п. інж. Лавра Веремчука були перевезені на православний цвинтар у Бавнд Бруку. Церковний хор церкви св. Володимира при братній допомозі хористів церкви св. Михаїла, під диригентурою Романишина, причинився до звеличання церковних відправ як у Гартфорді, так і в Бавнд Бруку. Над свіжою могилою прощали Покійного п. Володимир Лучкань від Пласту, а Дмитро Пенцак від гуртка „Карпатських вовків".

Після похорону відбулася скромна тризна, на якій отець настоятель церкви св. Володимира, о. Дмитро Мамчур, поділився з присутніми своїми думками про Покійного як людину, що працювала для добра своєї української церкви та для добра своєї громади. Після того голова Відділу УККА — Гартфорд, д-р Осип Теслюк, підчеркнув, що втрата Покійного для гартфордської громади, як також і для українського народу, є болючою з огляду на те, що ми втратили людину якнайкращих прикмет, що працювала для добра громади на відтинку суспільно-громадському, церковному, шкільному, та виховному.

В. Ревенко попрощав Покійного від братства св. Володимира, а відтак Володимира Теслюк попрощала св. п. інж. Лавра Веремчука від учительського складу Школи Українознавства св. Михаїла.

Для Покійного найбільшим бажанням було, щоб його діти виросли добрими релігійними українцями, які би працювали для добра своєї церкви та свого народу.

Закінчилася тризна словом брата Покійного, д-ра Єфима Веремчука, що подякував в імени цілої родини присутнім за те, що відпровадили Покійного в останню дорогу та своєю присутністю дали відчути цілій родині, що св. п. Лавра любили всі, а не тільки сама родина. Від'їжджаючи з Бавнд Бруку, ми всі відчули, що там лишився хтось близький, якого ніхто не може заступити. Прощай, друже Лавро, Ти житимеш у нашій пам'яті так довго, як довго житимуть ідеї, для яких Ти працював! Вічна Тобі пам'ять!

Д-р О. Т.

Скасовано урядову контролю над продажем харчевих продуктів

Вашингтон. — Рада для коштів прожитку в понеділок, 15-го квітня, знесла урядову контролю із гуртових і роздрібних цін харчових продуктів, але наразі задержала контролю над цінами та платнями харчових продуцентів, тобто над фабриками, які продукують заморожені та консервовані харчові продукти. Як відомо, гуртові та роздрібні продавці харчових продуктів досі могли підвищувати ціни тільки до такої міри, щоб покрити власні зростаючі кошти, але не могли збільшити границь зиску. Від тепер продавці харчових продуктів зможуть продавати свої продукти за такі ціни, на які погодяться споживачі, тобто знову діятиме принцип „постачання та попиту". Але Джон Данлеп, директор Ради для коштів прожитку заявив, що не думає, що ціни на харчові продукти дуже зростуть, бо існуватиме конкуренція поміж продавцями, а це задержить ці ціни на приступному рівні. Знесення урядової контролі над гуртовими та роздрібненими цінами харчових продуктів наступило 15 днів перед датою, коли перестане діяти закон, який надавав Урядові право встановляти контролю над цінами та платнями. Уряд ступнево ліквідує контролю з окремих секторів економіки, наприклад, 1-го квітня зніс контролю з окремих секторів економіки, контролю з 165 категорій продуктів і послуг. Рада для коштів прожитку наразі задержала контролю над цінами й платнями таких індустрій як: продуценти заліза, міді, різного роду машин, будівельна та нафтова індустрії, а також установи охорони здоров'я. Думають, що Рада старатиметься задержати контролю над цінами та платнями нафтової індустрії та установ охорони здоров'я навіть після 30-го квітня, тобто після реченця, коли перестане діяти закон, який уповноважує таку контролю.

Десять студентів із СССР у Олбані

Олбані, Н. Й. — Згідно з договором із СССР, восени цього року до Олбані, до Стейтового університету прибудуть 10 студентів із Совєтського Союзу, які поглиблюватимуть там знання англійської мови та американської літератури. Тоді ж, у вересні, 10 американських студентів відлетять до Московського державного інституту чужоземних мов для заавансованих студій російської мови та російської і совєтської літератур. Агенція Асосіейтед Пресс, повідомила 10-го квітня, що совєтські студенти перебуватимуть в Олбані тільки один семестер та що, однак, обидві сторони бажають, щоб такий обмін студентами тривав безперервно, кожного року.

ФЕСТИВАЛЬ В АРТС СЕНТЕР ТЕМОЮ ЗУСТРІЧІ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Український фестиваль, який відбудеться в неділю, 9-го червня, 1974, в престижевому амфітеатрі „Артс Сентер" у Гоммдел, Н. Дж., буде темою зустрічі представника цього амфітеатру з українською громадою стейту Ню Джерзі в п'ятницю, 19-го квітня, 1974, в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні. Фредерік Век, зв'язковий Артс Сентру, поінформує про цілі етнічних фестивалів, які улаштовується в амфітеатрі вже від 1970 року, та покаже прозірки з фестивалів інших етнічних груп. Українці виступлять вперше в цій серії фестивалів. Фестивальний комітет, під протекторатом стейтової Ради УККА, очолює інж. Михайло Чайківський. Зустріч в п'ятницю запланована на 8-му годину вечора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 21-го КВІТНЯ 1974 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в церковній залі при Чеснат вул. Буде зроблена спільна знимка для Ювілейної Парафіяльної Книги. — М. Шашкевич, предс., В. Мандзій, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься прибути і вирівняти залеглі вкладки. — М. Демчук, секретар.

ПАСОЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На порядку: 28 Конвенція УНС. Проситься вирівняти вкладки. — В. Марущак, секретар.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Николая 127 Відд. о год. 12:30 по пол. в залі укр. кат. церкви св. о. Николая при вул. Філмор і Онейда. На порядку: конвенційна кампанія УНСоюзу, святкування 80-річчя УНС і „Свободи", яке заплянoване на 28 квітня ц. м., організаційні справи і передконвенційна конференція делеґатів з членами. По зборах — засідання управи зі звичайним порядком нарад. — А. Т. Кобрин, предс., М. А. Гаравус, секр., Ч. Шишка, рек. секр.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ...

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в приміщенні цього ж Клюбу, в п'ятницю 19-го квітня ц. р. о год. 7-ій вечора, доповідатиме д-р Ярослав Туркало на тему: „Чи існують залишки могили гетьмана Івана Мазепи?" і про сучасний стан могили М. Драгоманова в Софії". Тема перша пов'язана з подорожжю доповідача до міста Ґалацу і буде ілюстрована коліровими прозірками, у другій доповіді — враження д-ра Ярослава Туркала з його відвідин у Болгарії.

Вступайте в члени УНСоюзу!